

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра економіки та фінансів підприємства

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

Оцінка інвестиційної привабливості підприємства

за матеріалами товариства з обмеженою відповідальністю
«Рітейл Тренд», м. Київ

Студента 2 курсу 1 м групи,
спеціальності 051 «Економіка»,
спеціалізації «Економіка та
безпека підприємства», денної
форми навчання

Вітюка Євгенія
Андрійовича

Науковий керівник –
канд. екон. наук, доцент

Лановська Галина
Іванівна

Гарант освітньої програми
д-р екон. наук, проф.

Блакита Ганна
Владиславівна

Київ 2019

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	6
РОЗДІЛ 2. ДІАГНОСТИКА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ТОВ «РІТЕЙЛ ТРЕНД»	17
2.1. Аналіз майнового стану та грошових потоків ТОВ «Рітейл Тренд»	17
2.2. Оцінка фінансового стану ТОВ «Рітейл Тренд» з позиції інвестиційної привабливості підприємства	26
2.3. Оцінювання інвестиційної привабливості ТОВ «Рітейл Тренд»	33
РОЗДІЛ 3. ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДІВ ОЦІНЮВАННЯ ТА НАПРЯМІВ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	41
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	53
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	56
ДОДАТКИ	61

ВСТУП

Актуальність дослідження. Сучасні умови функціонування та економічного розвитку суб'єктів господарювання характеризуються високим рівнем конкуренції, що зумовлює пошук нових підходів до розвитку підприємницької діяльності. Як свідчить світовий досвід, реалізація стратегічних намірів і створення ринкових переваг пов'язані з ефективним використанням сукупності факторів інвестиційної привабливості і це безпосередньо впливає на розвиток вітчизняних підприємств. Наразі обсяги інвестицій в підприємства України залишаються на досить низькому рівні. Це пояснюється недостатнім рівнем адаптованості суб'єктів господарювання до глобалізаційних умов, застарілими підходами до управління, нестабільною економічною та політичною ситуацією тощо. Тому одним із основних завдань для вітчизняних підприємств є розроблення стратегії і тактики забезпечення інвестиційної привабливості, оскільки активізація інвестиційної діяльності в перспективі є об'єктивно необхідною умовою підвищення їх конкурентоспроможності та інноваційного розвитку.

Дослідженням питань оцінки інвестиційної привабливості підприємства знайшли відображення у працях таких зарубіжних та вітчизняних вчених: теоретичні та практичні аспекти економічного аналізу інвестиційної привабливості знайшли висвітлення у наукових працях вітчизняних і зарубіжних економістів: Бланка І.О., Майорової Т.В., Якименка Е.А., Макарій Н.П., Мельник О.Г., Давидова А.І., Алексєєва А.А., Скляр І.Д., Пахомова В.А., Саліванової А.А., Машкіна В.А. та інших.

Метою дослідження є обґрунтування сутності інвестиційної привабливості підприємства, визначення основних методик оцінювання та запровадження практичних рекомендацій щодо підвищення інвестиційної привабливості ТОВ «Рітейл Тренд».

Для досягнення поставленої мети слід вирішити наступні **завдання**:

- дослідити теоретичні аспекти інвестиційної привабливості підприємства;
- провести аналіз майнового стану та грошових потоків ТОВ «Рітейл Тренд»;
- провести діагностику фінансового стану ТОВ «Рітейл Тренд» з позиції інвестиційної привабливості підприємства.
- оцінити інвестиційну привабливість підприємства;
- вдосконалити методи оцінювання та напрями підвищення інвестиційної привабливості підприємства.

Об'єктом дослідження є процес оцінювання інвестиційної привабливості підприємства.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних та методологічних основ оцінювання інвестиційної привабливості підприємства та практичні аспекти розроблення ефективного методу її оцінки.

Емпірична база дослідження. Товариство з обмеженою відповідальністю «Рітейл Тренд». Місцезнаходження: м. Київ, вул. Володимирська, буд. 56-а, засноване 04 вересня 2013 року. Розмір статутного капіталу 1 тис. грн, має два дочірніх підприємства: ДП «Рітейл Центр» та ДП «Рітейл Вест».

Методи дослідження. Для вирішення поставлених у роботі задач застосовано: діалектичний метод наукового пізнання, аналізу і синтезу (при обґрунтуванні сутності теоретичних аспектів інвестиційної привабливості підприємства – розділ 1; розділ 3, п. 3.1); методи абстракції, економіко-статистичний метод та економічне моделювання (при обробці інформації для діагностики фінансово-майнового стану та оцінки інвестиційної привабливості підприємства – розділ 2, п. 2.1, 2.2.); експертних оцінок і прогнозів (для оцінки інвестиційної привабливості підприємства, прогнозування показників фінансової звітності та розробки інвестиційного проекту – розділ 3, п. 3.2; розділ 2, п. 2.2).

Інформаційна база дослідження. Наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених, закони України, нормативні акти та статистичні матеріали, фінансова звітність ТОВ «Рітейл Тренд», ДП «Рітейл Центр», ДП «Рітейл Вест», інформація з Інтернет-видань.

Практичне значення дослідження. Отримані в результаті виконання роботи дані, можливо використати як в ТОВ «Рітейл Тренд» для планування його подальшого розвитку в контексті підвищення інвестиційної привабливості підприємства, так і потенційним інвесторам для оцінки фінансового стану та перспектив розвитку підприємства.

Наукова новизна. Запропоновано удосконалення системи оцінки інвестиційної привабливості підприємства з використанням інтегрального показника, що дозволяє провести комплексний аналіз інвестиційної привабливості підприємства.

Апробація дослідження. Стаття на тему: «Проблеми оцінки інвестиційної привабливості вітчизняних підприємств в умовах глобалізаційних процесів», яка ввійшла у збірник наукових статей студентів КНТЕУ «Економіка і фінанси підприємства», а також наукова робота для II етапу Всеукраїнського конкурсу студентських робіт за темою: «Інвестиційна привабливість торговельного підприємства».

Структура роботи. Випускна кваліфікаційна робота (далі – ВКР) складається зі вступу, 3 розділів, висновків та пропозицій, списку використаних джерел, додатків. Основна частина ВКР викладена на 56 сторінках комп'ютерного тексту, містить 3 рисунки, 23 таблиці, 15 додатків, список використаних джерел – 49 найменувань.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Головною метою інвестора є вибір об'єктів інвестування, які мають найбільші перспективи для успішного забезпечення високої ефективності інвестицій. У той же час підприємство демонструє інтерес і бажає відшукати потрібного інвестора, з метою переконати його інвестувати фінансові ресурси у свій розвиток, іншими словами переконати інвестора в своїй інвестиційній привабливості.

Думки науковців стосовно суті поняття інвестиційної привабливості є дещо різними, проте разом вони доповнюють один-одного і дають можливість систематизувати сутність цього поняття (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Варіанти тлумачення поняття «інвестиційна привабливість підприємства» різними науковцями

Автор	Визначення
1	2
Козаченко Г.В.[1], Антипов О.М., Алексєєнко Л.М.[2]	Інтегральна характеристика підприємства як об'єкта майнового інвестування з позиції перспектив розвитку ефективності використання ресурсів і активів, їх ліквідності, стану платоспроможності і фінансової стійкості, а також значення низки неформалізованих показників
Макарій Н.П.[3]	Справедлива кількісна та якісна характеристика зовнішнього та внутрішнього середовища об'єкта
Плаксієнко В.Я.[4]	Інтегрована фінансово-економічна оцінка тієї чи іншої фірми як потенційного об'єкта інвестування
Супрун С.Д.[5], Бланк І.О.[6]	Фінансово-майновий стан підприємства, ефективність використання його ресурсів, а також якісні характеристики: професійні здатності керівництва, галузева та регіональна приналежність підприємства, стадія життєвого циклу, добросовісність підприємства як партнера
Машкін В.А.[7]	Наявність таких умов інвестування, які впливають на переваги інвестора у виборі того або іншого об'єкта інвестування
Донцов С.С.[8], Пахомов В.А.[9]	Набір характеристик фінансової стійкості і економічної ефективності підприємства

1	2
Трясціна Н.Ю.[10]	Комплекс показників діяльності підприємства, який визначає для інвестора область переважних значень інвестиційної поведінки
Маленко Є., Хазанов В.[11]	Визначається рівнем доходу, який інвестор може одержати на вкладені кошти
Іванов А.П., Сахарова І.В., Хрустальов Е.Ю.[12]	Сукупність економічних і фінансових показників підприємства, що визначають можливість одержання максимального прибутку в результаті вкладення капіталу при мінімальному ризику

Проаналізувавши різні точки зору стає зрозуміло, що інвестиційну привабливість необхідно розглядати як комплексну характеристику підприємства, яка дає підстави для перемоги у конкурентній боротьбі за інвестиційні ресурси на ринку на засадах врахування інтересів інвесторів.

Також варто наголосити, що на інвестиційну привабливість підприємства, чинять вплив надзвичайно велика кількість факторів, саме тому виникає потреба їх класифікації. Загалом, в науковій літературі, всі без винятку фактори, ділять на дві великі категорії: зовнішні і внутрішні [13]. Зовнішні фактори представлені на рис.1.1.

Рис.1.1. Зовнішні фактори інвестиційної привабливості підприємства [14]

Внутрішні фактори – це чинники, які виявляють безпосередній вплив на інвестиційну привабливість підприємства і контролюються підприємством. Зазвичай виокремлюють сім головних груп внутрішніх чинників інвестиційної привабливості підприємства: виробничі фактори, фінансовий стан підприємства, якість менеджменту, інноваційна діяльність, ринкова стабільність і юридичні чинники (рис.1.2).

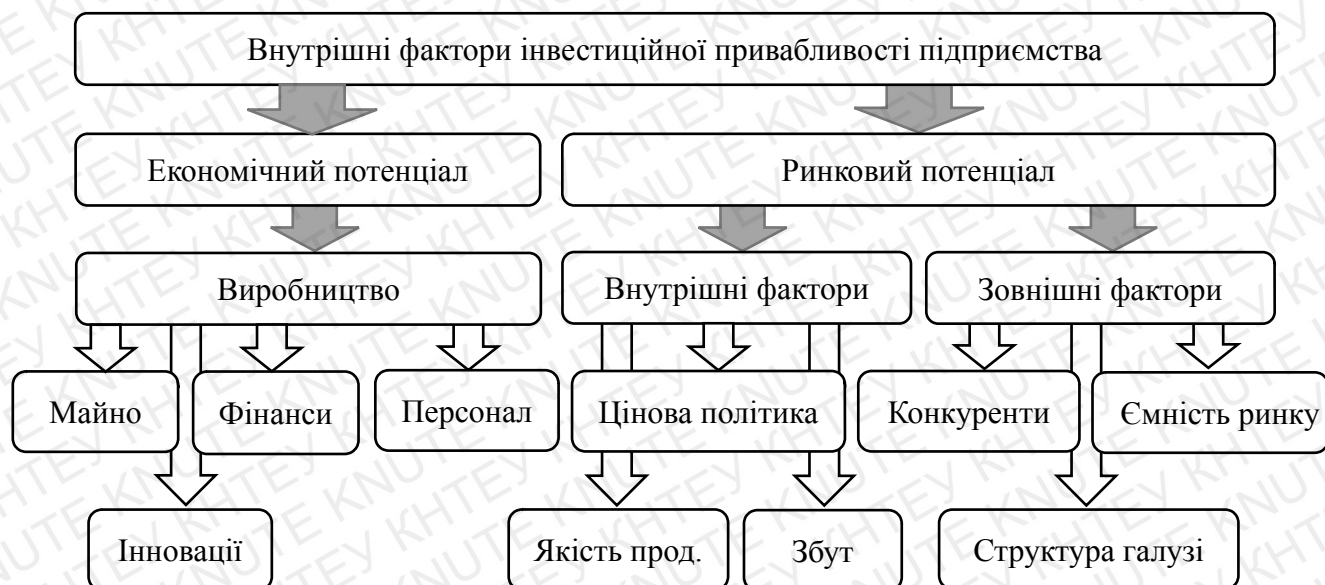

Рис.1.2. Внутрішні фактори інвестиційної привабливості [14]

До виробничих факторів належать, в узагальненому вигляді, засоби праці, об'єкти праці, трудові ресурси, виробничі сили і промисловий рівень виробництва.

Фінансові фактори включають ліквідність, платоспроможність, ділову активність, ефективність, економічну стабільність, структуру капіталу, тощо. [15].

Значну роль серед перерахованих факторів відіграє менеджмент, так як людський ресурс, грамотне і ефективне керівництво ним і підприємством загалом, стає більш важливою складовою нинішніх економічних реалій.

Наявність інноваційної та інвестиційної діяльності на підприємстві вважається важливою умовою для високого рівня його інвестиційної привабливості, адже новинки надають підприємству конкурентоспроможні

переваги, а інвестиційна діяльність дає можливість продуктивно використовувати наявні фінансові ресурси [16].

Наступний внутрішній фактор – ринкова стійкість, рівень якої вказує на ймовірність виходу підприємства на нові ринки, поліпшення та зміцнення раніше завойованих позицій.

Рівень інвестиційної привабливості підприємства також визначають правові фактори. У першу чергу потенційного інвестора цікавлять юридичні аспекти, що стосуються організаційно-правової форми підприємства, структури власників, закріплених за даним підприємством матеріальних і земельних прав.

Якщо ж говорити безпосередньо про оцінку інвестиційної привабливості підприємства, то на сьогоднішній день економічна наука не має єдиного підходу для її оцінки. Перед тим, як прийняти рішення про доцільність інвестування коштів у той чи інший об'єкт господарювання, кожен інвестор використовує власну методичку визначення ефективності майбутніх капіталовкладень (рис.1.3).

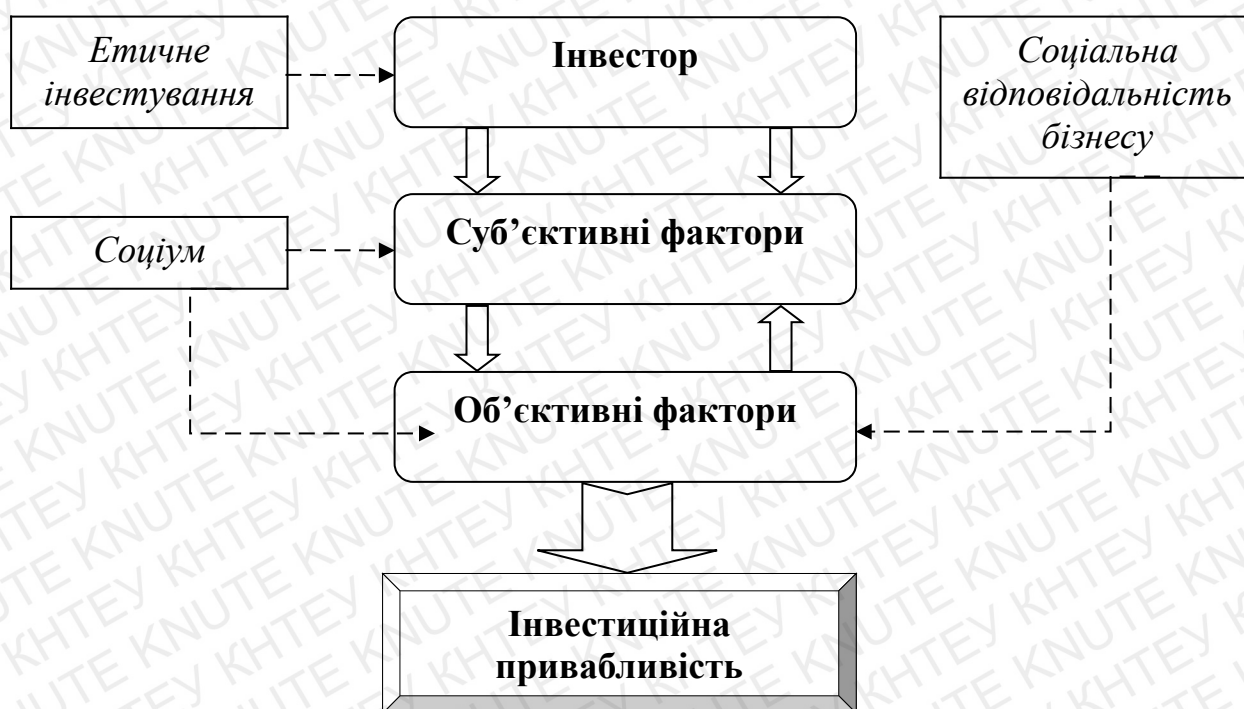

Рис.1.3. Концепція формування інвестиційної привабливості підприємства [14]

Дослідження наявного теоретичного матеріалу та систематизація сучасних методів аналізу інвестиційної привабливості суб'єктів господарювання [14 –18] дозволяє виокремити три основних групи підходів до формування оцінки, яку можна покласти в основу прийняття інвесторами рішення про доцільність інвестування коштів:

1. Бухгалтерський підхід, який об'єднує методики, що пропонують використання внутрішньої інформації для аналізу фінансових показників підприємства. На базі фінансової звітності підприємства розраховується система фінансових коефіцієнтів для оцінки майнового стану, ліквідності активів, ймовірності банкрутства тощо. Основними перевагами цього підходу є доступність даних для аналізу та низький рівень суб'єктивності при оцінці показників, а суттєвим недоліком є складність у порівнянні багатьох різноспрямованих показників.

2. Ринковий підхід, до якого відносяться методики, засновані на аналізі зовнішньої інформації, які передбачають розрахунок показників для оцінки інвестиційної привабливості акцій акціонерних товариств, зокрема: рентабельність інвестицій в акції компанії, співвідношення між дивідендною віддачею і ринковою депозитною ставкою, показники ринкової вартості підприємства, відношення ринкової капіталізації до реального капіталу.

3. Комбінований (змішаний) підхід, до якого належать методики, що передбачають аналіз як зовнішніх, так і внутрішніх факторів для оцінки фінансового стану підприємства, його внутрішнього виробничого потенціалу, рівня організації менеджменту, ринкової активності, політичного та макроекономічного середовища тощо. Перевагами такого підходу є його комплексний характер, урахування різноманітних параметрів суб'єкта оцінювання, середній рівень складності розрахунків та суб'єктивності оцінки. Основним недоліком є необхідність збору великого масиву інформації про об'єкт оцінювання.

Отже, базуючись на вищенаведених підходах можна виокремити наступні методики для оцінки інвестиційної привабливості підприємства:

аналіз та оцінка фінансового стану, інтегральна, рейтингова, вартісна оцінка та аналіз економічної ефективності окремого інвестиційного проекту (табл. 1.2).

Таблиця 1.2

Порівняльна характеристика методик оцінки інвестиційної привабливості підприємства [19]

Сутність методики	Переваги	Недоліки	Прихильники
<i>Оцінка фінансового стану підприємства</i>			
Розрахунок множини показників фінансового стану	Доступність даних, простота розрахунків	Відсутність єдиного комплексного показника	Остапенко О.М.[20], Охлопкова Т.Л.[21], Басов М.Г. [22]
<i>Інтегральна оцінка інвестиційної привабливості</i>			
Визначення комплексного кількісного інтегрального показника	Кількісна порівняльна оцінка, всебічність та комплексність	Аналіз є складним, не враховує галузеві особливості підприємств потребує залучення експертів	Бланк І.О. [6], Алексєєв А.А. [22], Овдій Л.І. [24]
<i>Рейтингова (рангова оцінка)</i>			
Визначення рейтингових показників за кожним напрямком дослідження	Простота розрахунків, зрозумілість та великий досвід використання	Інформація, взята з даних фінансової звітності, може бути не зовсім достовірною чи викривленою	Дискіна А.А. [25], Лещук Г.В.[26], Малова Т.Л.[27], Скляр І.Д. [28]
<i>Вартісна оцінка</i>			
Визначення та оцінка ринкової вартості підприємства на основі таких підходів: доходного, витратного.	Враховання альтернатив інвесторів та управлінської гнучкості	Необхідність постійного моніторингу ринкової вартості підприємства	Шевченко Н.В.[29], Донцов С.С. [8]
<i>Аналіз ефективності інвестиційного проекту</i>			
Розраховуються приведені витрати на вкладений капітал, чиста дисконтована вартість та період їх окупності	Простота, точність та швидкість оцінки економічної ефективності	Необхідність урахування фактору часу	Деєва Н.М.[30], Шиян Д.В. [31], Остапенко О.М.[32]

Проаналізувавши більш детально запропоновані підходи, необхідно зазначити, що, найбільш прийнятними для оцінки інвестиційної привабливості підприємства є коефіцієнтний аналіз фінансово-майнового стану підприємства та інтегральна оцінка.

Аналіз вітчизняної та зарубіжної літератури показав, що існують різноманітні підходи до побудови системи показників оцінки фінансово-майнового стану підприємств, які передбачають виділення від 3 до 10 підсистем.

Проте, одним з найбільш поширених підходів до оцінки фінансово-майнового стану підприємства є аналіз 5 груп показників, кожна з яких характеризує окремий аспект діяльності суб'єктів господарювання: показники майнового стану, ліквідності, платоспроможності, ділової активності та показники рентабельності.

Кожна група має самостійне значення та вагомість, яка визначає його внесок у формування фінансово-майнового стану підприємства в цілому. Саме тому необхідно аналізувати систему показників, а не кожен з них окремо, оскільки їх індивідуальне дослідження не дозволить зробити висновок щодо загального стану підприємства [33].

Послідовність етапів аналізу фінансового стану підприємства можна подати у наступному вигляді [34 – 36]:

- На основі статистичної та фінансової звітності обчислюються значення показників підсистем для всіх досліджуваних періодів.
- Здійснюється порівняння отриманих значень показників з середньогалузевими та нормативними значеннями, а також зі значеннями, нормальними для досліджуваного підприємства.
- Проводиться аналіз динаміки кожного коефіцієнта, результатом якого є обґрунтовані висновки, в яких вказується основні причини зміни коефіцієнта.
- Визначаються статистичні характеристики зміни показників.
- Визначаються фактори, що вплинули на величину показника у

звітному періоді.

– До кожної з функціональних підсистем показників складаються аналітичні записки, в яких, спираючись на висновки, надається загальна детальна характеристика діяльності підприємства за кожним напрямом аналізу.

Далі в рамках бухгалтерського підходу оцінки інвестиційної привабливості підприємства використовують моделі ймовірності банкрутства підприємства [37], а саме моделі Терещенка [38], Бівера [39], Забродської [40], Матвійчука [41], та інші загальноприйняті моделі.

Перша – це універсальна модель Терещенка, що включає 6 показників і побудована на основі даних 850 підприємств різних галузей та визначається за формулою:

$$Z = 1,5X_1 + 0,08X_2 + 10X_3 + 5X_4 + 0,3X_5 + 0,1X_6, \quad (1.1)$$

де, X_1 – відношення грошових надходжень до зобов'язань;

X_2 – відношення валюти балансу до зобов'язань;

X_3 – відношення чистого прибутку до середньорічної суми активів;

X_4 – відношення прибутку до виручки;

X_5 – відношення виробничих запасів до виручки;

X_6 – відношення виручки до основного капіталу.

На основі отриманого результату здійснюється висновок про ймовірність банкрутства підприємства: коли $Z > 2$ – банкрутство не загрожує; коли $1 < Z < 2$ – фінансова стійкість порушена; коли $0 < Z < 1$ – існує загроза банкрутства.

Для підприємств торгівлі Забродською Л.Д. розроблена чотирьохфакторна модель прогнозування банкрутства:

$$Z = 2,4 K_1 + 0,5 K_2 + 6,0 K_3 + 1,0 K_4, \quad (1.2)$$

де, K_1 – коефіцієнт забезпечення запасів власними обіговими коштами;

K_2 – коефіцієнт фінансування;

K_3 – коефіцієнт рентабельності активів по валовому прибутку;

K_4 – коефіцієнт віддачі активів.

Для оцінки фінансового стану підприємства можна використати методику Міністерства фінансів України [42]. Для великих та середніх підприємств оптової та роздрібно торгівлі формула розрахунку, яка виглядає наступним чином:

$$Z = 1,03 \times K_1 + 0,001 \times K_2 + 0,16 \times K_3 + 0,6 \times K_4 + 2,9 \times K_5 + 0,08 \times K_6 - 0,14, \quad (1.3)$$

де, K_1 – коефіцієнт фінансової незалежності;

K_2 – коефіцієнт покриття необоротних;

K_3 – коефіцієнт рентабельності продажів за ЕВІТ;

K_4 – коефіцієнт рентабельності операційної діяльності за ЕВІТДА;

K_5 – коефіцієнт рентабельності активів за чистим прибутком;

K_6 – коефіцієнт оборотності оборотних активів.

Мета застосування наступної методики полягає в тому, щоб на основі визначення інтегрального показника інвестиційної привабливості підприємств та організацій забезпечити прискорення реалізації інвестиційних проектів, заохотити до здійснення інвестицій вітчизняних та іноземних підприємств, надати методичну допомогу спеціалістам, які займаються розробкою заходів з проведення оздоровлення виробничої сфери.

Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій дає змогу поєднати в одному показнику багато різних за змістом, одиницям виміру, вагомістю та іншими характеристиками чинників. В даному випадку визначення інтегрального показника поєднує дію шести груп індикаторів: майнового стану, фінансової стійкості, ліквідності активів, оцінки прибутковості, ділової та ринкової активності підприємства [43 – 44].

Алгоритм визначення інтегрального показника інвестиційної привабливості передбачає розрахунок таких складових:

1. Вагомість j -го показника у i -й групі з урахуванням групової вагомості (b_{ij}):

$$b_{ij} = \frac{B_{ij} \times \Gamma_j}{100}, \quad (1.4)$$

де B_{ij} – вагомість j -го показника у i -й групі;

Γ_i – групова вагомість.

2. Частка варіаційного розмаху для j -го показника у i -й групі на прийнятну кількість одиниць (b_i) у множині (D_{ij}):

$$D_{ij} = \frac{P_{ijmax} - P_{ijmin}}{b_i}, \quad (1.5)$$

3. Ранжоване значення j -го показника з i -ї групи (R_{ij}^t):

$$R_{ij}^t = b_i \times \frac{\Phi_{icp} - P_{imin}}{P_{imax} - P_{imin}} \quad (1.6)$$

де Φ_{ij} – фактичне значення показника відповідно до прийнятих множин j -х показників у i -й групі.

Для деяких показників використовується інверсія формули оцінки. А саме коли замість зростання бажано зменшення величини Φ_i Тоді збільшення

Φ_i веде до зменшення оцінки R_{ij}^t :

$$R_{ij}^t = b_i \times \frac{P_{imax} - \Phi_{icp}}{P_{imax} - P_{imin}} \quad (1.7)$$

4. Інтегральне значення показника інвестиційної привабливості (I):

$$I = \frac{\sum_{i=1}^m \sum_{j=1}^n R_{ij}^{(t)} B_{ij}}{\sum_{i=1}^m \sum_{j=1}^n B_{ij}}, \quad (1.8)$$

де m — кількість груп; n — кількість показників.

Усім групам показників присвоюються, залежно від їх вагомості, відповідні числові значення. Вказана вагомість є похідною від місця знаходження підприємства, його економічних факторів, часу конкретної політичної, соціальної ситуації, інших факторів.

Якщо отриманий інтегральний показник більше середнього значення для ринку, то підприємство можна вважати інвестиційно привабливим.

Далі, наявність середнього дає можливість оцінити величину відхилення отриманого інтегрального показника.

$$BB = \left(\frac{\sum R_i}{\sum R_{icp}} - 1 \right) \times 100\% \quad (1.9)$$

Тобто величина отриманого інтегрального показника буде на п% більше/менше за середнє.

Відповідно до вище сказаного зрозуміло, що «інвестиційна привабливість підприємства» це складне багатофакторне явище, що не має єдиного загальноприйнятого тлумачення, а її правильний аналіз може вказати на доцільність вкладання коштів в певний суб'єкт господарювання. Також інвестиційну привабливість підприємства (далі – ІПП) можна класифікувати за такими критеріями: рівнем інвестиційної привабливості, факторами її формування, періодом оцінки та за специфікою галузі.

До того ж на ІПП постійно впливає маса факторів, як зовнішніх – екологічне, економічне, політико-правове, соціально-демографічне та технологічне середовище, так і внутрішніх – безпосередньо стан підприємства у всіх його аспектах, всі вони мають вирішальний вплив на ІПП підприємства та враховуються безпосередньо при її визначенні

Проаналізувавши сучасні методики та підходи до оцінки інвестиційної привабливості підприємства визначено, що загалом вони поділяються на три основні типи: бухгалтерський – безпосередньо базується на оцінці фінансового стану підприємства, його грошових потоків, ймовірності банкрутства, тощо; ринковий – найбільш прийнятний для акціонерних товариств; комбінований – враховує найбільшого кола факторів, проте за рахунок залучення великої кількості експертів, має дещо суб'єктивний характер.

На основі даних підходів виділяють декілька найбільш розповсюджених методик, а саме: оцінка фінансово-майнового стану, ймовірності банкрутства, інтегральний метод, аналіз інвестиційної

ефективності проекту. Саме ці методи будуть використані в даній роботі для аналізу інвестиційної привабливості ТОВ «Рітейл Тренд».

РОЗДІЛ 2

ДІАГНОСТИКА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ТОВ «РІТЕЙЛ ТРЕНД»

2.1. Аналіз майнового стану та грошових потоків ТОВ «Рітейл Тренд»

Проаналізувавши підходи для оцінки інвестиційної привабливості найбільш прийнятними стали діагностика фінансово-майнового стану підприємства та інтегральна оцінка його інвестиційної привабливості.

Для оцінки фінансового-майнового стану та грошових потоків ТОВ «Рітейл Тренд» є доцільним використати консолідовану фінансову звітність (дод. А.1 – А.4), яка базується на даних, ТОВ «Рітейл Тренд» (дод. Б.1 – Б.3), ДП «Рітейл Центр» (дод. В.1 – В.3) та ДП «Рітейл Вест» (дод. Г.1 – Г.3) за 2016 – 2018 рр.

Аналіз майнового стану ТОВ «Рітейл Тренд» доречно провести в такій послідовності: діагностика динаміки обсягу активів підприємства, аналіз динаміки обсягу фінансових ресурсів ТОВ «Рітейл Тренд» та його ділової активності за 2016 – 2018 роки.

Також в цьому підрозділі доцільно додатково провести аналіз грошових потоків у системі оцінювання інвестиційної привабливості підприємства. Проведення даної діагностики зумовлено необхідністю виявлення наявної кількості грошових ресурсів у ТОВ «Рітейл Тренд» та виявленню можливого впливу структури грошових на рівень інвестиційної привабливості підприємства, а значить після проведення аналізу ми зможемо виявити певні шляхи для покращення ефективності управління грошовими

потоками підприємства а значить і підвищення його інвестиційної привабливості.

Отже, відповідно до структури аналізу майнового стану підприємства, перш за все було проаналізовано структуру та динаміку обсягів активів та фінансових ресурсів підприємства (табл. 2.1 – 2.2).

Таблиця 2.1

Динаміка обсягу активів ТОВ «Рітейл Тренд» за 2016 – 2018 рр., тис. грн.

Показник	2016 р.	2017 р.	2018 р.	Абсолютне відхилення	
				2017 – 2018 рр.	2016 – 2018 рр.
Необоротні активи	13855	11296	9424	-1872	-4431
нематеріальні активи	4450	1669	611	-1058	-3839
незавершені кап. інвестиції	71	71	0	-71	-71
основні засоби	8814	8744	8147	-597	-668
Оборотні активи	975058	1021006	1053227	32221	78169
запаси	310909	339497	365799	26302	54890
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи	63565	64830	63705	-1125	140
з бюджетом	1095	799	762	-38	-334
із внутрішніх розрахунків	322109	344902	333558	-11344	11450
Інша поточна ДЗ	89570	65360	64782	-578	-24788
Гроші та їх еквіваленти	74726	78120	89883	11764	15158
витрати майбутніх періодів	668	662	756	94	88
Інші оборотні активи	7461	4973	6153	1180	-1308
Усього	988913	1032302	1062651	30349	73738

Як бачимо з табл. 2.1, валюта балансу має стійку тенденцію до зростання – на 73738 тис. грн за весь досліджуваний період, при чому необоротні активи постійно зменшуються, на відміну від оборотних активів (+78169) тис. грн з 2016 по 2018 роки. Також відбулося підвищення дебіторської заборгованості за внутрішніми розрахунками – на 11450 тис. грн та запасів – на 54,9 млн грн. Найбільше падіння продемонструвала інша поточна дебіторська заборгованість – на 24,7 млн грн за 3 роки. Майже не змінились дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги,

залишаючись на рівні 63 – 64 млн грн, та інші оборотні активи – від 7,4 до 6,1 млн грн в період з 2016 по 2018 роки.

Позитивним сигналом для покращення ліквідності балансу підприємства є помітне зростання грошей та їх еквівалентів в структурі балансу ТОВ «Рітейл Тренд» – на 11,7 млн грн протягом 2018 року. Динаміка обсягу фінансових ресурсів розроблена за подібним принципом (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

**Динаміка обсягу фінансових ресурсів підприємства
ТОВ «Рітейл Тренд» за 2016 – 2018 рр., тис. грн.**

Показник	2016 р.	2017 р.	2018 р.	Абсолютне відх.	
				2017 – 2018рр.	2016 – 2018рр.
Власний капітал у т.ч.	-116047	-134998	-133983	1015	-17936
Зареєстрований капітал	2002	2002	2002	0	0
Збиток	118049	137000	135985	-1015	17936
Довгострокові зобов'язання у т.ч.	63627	67432	75636	8204	12009
Довгострокові кредити банків	8660	8136	8498	362	-163
Інші довгострокові зобов'язання	42747	46403	53037	6635	10290
Довгострокові забезпечення	12034	12698	13663	965	1629
Цільове фінансування	186	196	439	243	253
Поточні зобов'язання та забезпечення у т.ч.	1041332	1099868	1120998	21130	79666
короткострокові кредити банків	912	3474	6847	3373	5935
Поточна кредиторська заборгованість за: товари, роботи, послуги	627221	605158	631808	26650	4587
розрахунками з бюджетом	4692	5830	6871	1041	2180
розрахунками зі страхування розрахунки з оплати праці	88	118	127	9	40
кредиторська заборгованість за одержаними авансами	24730	29027	32904	3878	8175
кредиторська заборгованість за внутрішніми розрахунками	163820	157840	156050	-1790	-7770
Доходи майбутніх періодів	0	1183	1651	468	1651
Інші поточні зобов'язання	219242	297239	284739	-12500	65497
Усього	988912	1032302	1062651	30349	73738

Аналіз представлених даних вказує на наявність значних проблем у підприємства, оскільки власний капітал (далі – ВК) має стабільно від'ємне значення і зменшується, загалом на 17,9 млн грн з 2016 по 2018 рік. Наслідком цього є постійне зростання в структурі балансу поточних

зобов'язань та забезпечень (+79) млн грн за 3 роки, інші поточні зобов'язання збільшилися до 284 млрд грн. Однак, присутні і позитивні тенденції, такі як зростання довгострокових зобов'язань, що покращує фінансову стійкість підприємства – на 12 млн грн за весь досліджуваний період. Результати проведення діагностики ділової активності ТОВ «Рітейл Тренд» наведено в табл. 2.3.

Таблиця 2.3

**Діагностика показників ділової активності
ТОВ «Рітейл Тренд» за 2016 – 2018 рр.**

Показник	Алгоритм розрахунку	Значення за період			Абсолютне відхилення	
		2016 р.	2017 р.	2018 р.	2016 – 2018 рр.	2017 – 2018 рр.
<i>Періоди обороту, дні:</i>						
грошових засобів	Д/КобГЗ	7,6	7,5	8,0	0,44	0,50
активів	Д/КобА	100,4	99,4	94,9	-5,57	-4,54
усіх оборотних активів	Д/КобОА	97,7	97,0	92,8	-4,93	-4,23
виробничих запасів	Д/КобЗ	39,7	41,7	42,0	2,33	0,38
дебіторської заборгованості	Д/КобДЗ	47,7	45,2	40,8	-6,96	-4,45
кредиторської заборгованості	Д/КобКЗ	104,3	104,5	98,7	-5,60	-5,76
Тривалість операційного циклу	ПоЗ+ПоДЗ	87,4	86,9	82,8	-4,64	-4,06
Тривалість фінансового циклу	ОпЦ-ПоКЗ	-16,9	-17,6	-15,9	0,97	1,69
<i>Коефіцієнти обороту, об.:</i>						
Активів	ЧД/А	3,63	3,67	3,85	0,21	0,18
усіх оборотних активів	ЧД/Аоб	3,69	3,71	3,88	0,20	0,17
виробничих запасів	Сб/Зап	9,06	8,64	8,56	-0,50	-0,08
дебіторської заборгованості	ЧД/ДЗ	7,54	7,96	8,83	1,29	0,87
кредиторської заборгованості	ЧД/КЗ	3,45	3,45	3,65	0,20	0,20
грошових засобів	ЧД/ГЗ	48,09	48,51	45,48	-2,61	-3,03
власного капіталу	ЧД/ВК	-30,97	-28,07	-30,51	-0,45	-2,44

На основі отриманих результатів доречно відзначити, що присутня незначна тенденція до збільшення коефіцієнтів обороту майже у всіх

показників (за рахунок зростання чистого доходу (далі – ЧД), найбільше коефіцієнт обороту зрiс для дебіторської заборгованості – на 1,29. Також слід виокремити фінансовий цикл, який має стабільно від’ємні значення, що говорить про недисциплінованість підприємства – отримання коштів значно раніше ніж відбуваються платежі по зобов’язанням.

Далі варто перейти до аналізу грошових потоків ТОВ «Рітейл Тренд». Перш за все необхідно проаналізувати «Звіт про рух грошових коштів» (див. дод. А4) для виявлення темпів приросту надходжень та витрат та структури позитивного і негативного грошових потоків (табл. 2.4).

Таблиця 2.4

**Динаміка обсягу та структури грошових коштів
ТОВ «Рітейл Тренд» у 2016 – 2018 рр., тис. грн.**

Стаття	2016 р.	2017 р.	2018 р.	Темп приросту		Структура %	
				2016 – 2018 рр.	2017 – 2018 рр.	2017 р.	2018 р.
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності							
<i>Надходження від:</i>						94,23	94,02
Реалізації продукції	4063796	4301121	4411751	8,56	2,57	88,06	87,86
Покупців та замовників	172198	218345	222046	28,95	1,70	4,47	4,42
Повернення авансів	257516	16806	14585	-94	-13	0,34	0,29
Операційної оренди	68706	58549	66304	-3,50	13,24	1,20	1,32
<i>Витрачання на оплату:</i>						95,85	95,25
Товарів (робіт, послуг)	4469691	4527366	4622081	3,41	2,09	92,89	92,29
Праці	71725	85855	100728	40,44	17,32	1,76	2,01
Зоб. з податків і зборів	66431	20631	16719	-74,83	-18,96	0,42	0,33
Оплата на повернення авансів	32533	26139	19997	-38,53	-23,50	0,54	0,40
ЧРГК від опер. діяльн.	-192344	-69044	-49370	-74,3	-28,5	×	×
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності							
<i>Надходження від реалізації:</i>						1,81	1,67
погашення позик	77898	88621	83743	7,50	-5,50	1,81	1,67
<i>Витрачання на придбання:</i>						2,31	2,54
витрати на над. позик	56308	112546	123768	119,81	9,97	2,31	2,54
ЧРК від інв. діяльн.	21590	-23925	-40025	-285,4	67,3	×	×
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності							
<i>Надходження від:</i>						3,96	4,31
Отримання позик	224041	159837	180783	-19,31	13,10	3,27	3,60
Інші надходження	23485	33459	35662	51,85	6,58	0,69	0,71

<i>Витрачання на:</i>						1,81	2,24
Погашення позик	63998	78173	99648	55,70	27,47	1,60	1,99
Інші платежі	14425	10254	12556	-12,96	22,45	0,21	0,25
ЧРГК від фін. діяльн.	166619	103624	102119	-38,71	-1,45	Σ	Σ
ЧГП	-4135	10655	12724	-407,72	19,42		
«+» грошовий потік	4889582	4884327	5021114	2,69	2,80	100	100
«-» грошовий потік	4893717	4873672	5008390	2,34	2,76	100	100

Як бачимо чистий грошовий потік (далі – ЧГП) для підприємства ТОВ «Рітейл Тренд» має стійку тенденцію до зростання: так у 2016 році він склав (-4,1) млн грн, за рахунок досить високих витрат на товари – 4469,7 млн грн та на погашення податків та зборів – 66,4 млн грн; у 2017 ситуація кардинально змінилася і ЧГП вже склав (+10,6) млн грн, у 2018 році – (+12,7) млн грн. Загальний позитивний та негативний грошові потоки коливалися в межах 4,8 – 5 млрд грн.

Також постійно зростає загальний грошовий потік, як позитивний так і негативний, в середньому на 2,3 – 2,8 % з 2016 по 2018 рік.

Найбільшими статтями доходів та витрат для підприємства є реалізація продукції та собівартість товарів, робіт, послуг відповідно (88 – 92% в загальній структурі).

Серед інших статей операційної діяльності варто звернути увагу на постійно падаючий дохід від повернення авансів – з 257,5 млн грн до 14,5 млн грн у 2018 році.

Загалом чистий рух коштів від операційної діяльності стабільно зменшує своє негативне значення, а чистий рух коштів від фінансової та інвестиційної діяльності постійно зменшується, проте ЧГП з 2017 року став позитивним та зростає. Все це хоч і вказує на позитивні тенденції в структурі грошового потоку підприємства, проте вона залишається в незадовільному стані.

Аби точніше встановити позитивні та негативні тенденції розвитку грошових потоків, відобразити результати управління грошовими потоками та ТОВ «Рітейл Тренд» в цілому, наведено основні фінансові показники, які

також використовують для виявлення резервів оптимізації і планування грошових потоків (табл. 2.5).

Таблиця 2.5

**Динаміка коефіцієнтів, що характеризують грошові потоки
ТОВ «Рітейл Тренд» у 2016 – 2018 рр., тис. грн.**

Показники	Алгоритм	2016 р.	2017 р.	2018 р.	Абсолютне відхилення	
					2016 – 2018 рр.	2017 – 2018 рр.
1. Коефіцієнт ліквідності ГК	ГРН/ГРВ	0,9992	1,0022	1,0025	0,0034	0,0004
2. Коефіцієнт відношення грошових надходжень до чистого грошового	ГРН/ЧГП	-1182,4	458,41	394,61	1577,10	-63,80
3. Коефіцієнт поповнення грошових	ГРН/ЗГК	67,16	58,53	52,21	-14,96	-6,32
4. Коефіцієнт співвідношення грошових виплат та ЧГП	ГРВ/ЧГП	-1183,5	457,41	393,61	1577,10	-63,80
5. Коефіцієнт вибуття грошових засобів	ГРВ/ЗГК	67,22	58,40	52,07	-15,15	-6,33
6. Коефіцієнт притоку грошових засобів	ЧГК/ГРН	-0,001	0,002	0,003	0,003	0,0004
7. Коефіцієнт ефективності грошового потоку	ЧГК/ГРВ	-0,001	0,002	0,003	0,003	0,0002
8. Коефіцієнт чистого поповнення грошових засобів	ЧГК/ЗГК	-0,06	0,13	0,13	0,19	0,001
9. Коефіцієнт участі грошових коштів в оборотних активах	ЗГК/ОА	0,07	0,08	0,09	0,02	0,01
10. Коефіцієнт обороту ГА	ЧД/ЗГК	49,36	45,41	42,50	-6,86	-2,91
Рівномірність грошових потоків						
Середнє квадратичне відхилення	«+» ГК	63279,79				
	«->» ГК	59348,77				
Коефіцієнт варіації	«+» ГК	1,28				
	«->» ГК	1,20				

Відповідно до табл. 2.5 протягом 2016 – 2018 років у ТОВ «Рітейл Тренд» значення коефіцієнта ліквідності грошових потоків знаходиться в

межах одиниці, хоча після 2017 р. це значення дещо зростає. Загалом цей показник знаходиться на рівні норми, оскільки позитивний та негативних грошовий потік повинні постійно зберігати рівний паритет, в такому випадку це говорить про те що підприємство максимально ефективно використовує наявні ресурси.

Важливим показником в аналізі грошових потоків є коефіцієнт обороту активів, як бачимо, для даного підприємства цей показник не зазнав значних змін за досліджуваний період та знаходиться в межах 3,5 – 4 оборотів на рік.

Коефіцієнт участі грошових коштів та їх еквівалентів в оборотних активах вважається позитивним показником, якщо його динаміка за період зменшується тобто підприємство ефективніше використовує грошові кошти, проте на даному підприємстві спостерігається незначне збільшення з 0,7 до 0,09. Також варто відзначити зростання коефіцієнтів чистого поповнення грошових засобів, притоку грошових засобів та ефективності грошового, зростання яких є свідченням покращенням ефективності управління грошовими потоками на підприємстві.

Позитивним показником кількості оборотів грошових коштів та їх еквівалентів є динаміка їх постійного збільшення в досліджуваному періоді, що не відповідає тенденціям ТОВ «Рітейл Тренд» – з 49 оборотів станом на 2016 р. до 42,5 оборотів у 2018 році, отже підприємство менш ефективно використовує грошові кошти та їх еквіваленти в діяльності підприємства.

Коефіцієнт варіації виражає відносний ступінь відхилення окремих значень від середньоарифметичного. На підприємстві коефіцієнт варіації позитивного грошового потоку склав 1,28%, а негативного, що вказує на незначні коливання відхилень значень показників позитивного грошового потоку. Натомість коефіцієнт варіації негативного грошового потоку дорівнює 1,2%, що дещо нижче ніж для позитивного ГП. В сукупності показники як середньоквадратичного відхилення так і коефіцієнта варіації вказують на низький ступінь нерівномірності формування позитивного та від'ємного грошового потоку.

Широкий спектр використаних показників дозволив виявити слабкі місця формування грошових потоків підприємства та охарактеризувати їх, а саме потребу в підвищенні коефіцієнту ліквідності грошових потоків – позитивний грошовий потік має дорівнювати або бути дещо більшим негативного, підвищення рівня участі прибутку в формуванні позитивного ЧПП та інші.

Отже, за результатами проведеного аналізу майнового стану та оцінки грошових потоків в контексті оцінки інвестиційної привабливості встановлено, що ТОВ «Рітейл Тренд» має стабільно зростаючу валюту балансу, проте достатньо високий рівень непокритого збитку, зростаючу дебіторську та кредиторську заборгованість.

В такій ситуації підприємству необхідно зменшувати період обороту кредиторської та дебіторської заборгованості. Для підвищення коефіцієнта оборотності активів та запобігання виникнення безнадійних боргів підприємству важливо ретельно аналізувати: заборгованість за строками її виникнення, фінансовий стан дебіторів, виконання укладених ними угод з погляду дотримання платіжної дисципліни.

Також було виявлено ряд факторів які позитивно характеризують управління підприємством грошових потоків, а саме: зростання чистого грошового потоку, низький коефіцієнт варіації як для позитивного так і негативного грошового потоку, що вказує на рівномірність їх формування, а отже і на прогнозованість, що в контексті інвестиційної привабливості підприємства є позитивним фактором. Проте присутні і негативні тенденції, зокрема, збільшення коефіцієнта участі грошових коштів в активах та зменшення коефіцієнту участі власних грошових коштів в формуванні оборотних активів, що говорить про зниження ефективності їх використання,

Таким чином, з точки зору потенційного інвестора, аналіз майнового стану та грошових потоків дає надію на майбутнє оздоровлення ТОВ «Рітейл Тренд», оскільки підприємство на даному етапі свого функціонування збільшує валюту балансу, зменшує нерозподілений збиток, покращує

показники ділової активності та не відчуває дефіциту грошових коштів, хоч і зменшує ефективність їх використання, а ЧГП формується рівномірно та прогнозовано.

2.2. Оцінка фінансового стану ТОВ «Рітейл Тренд» з позиції інвестиційної привабливості підприємства

Продовжуючи оцінку фінансово-майнового стану з позиції інвестиційної привабливості підприємства необхідно проаналізувати його фінансовий стан, який включає діагностику ліквідності балансу, платоспроможності, ефективності діяльності підприємства, а також оцінки фінансової стійкості за абсолютними та інтегральними показниками.

Отже, для продовження дослідження балансу ТОВ «Рітейл Тренд» необхідно визначити рівень його ліквідності шляхом порівняння активів та пасивів (табл. 2.6).

Таблиця 2.6

Динаміка ліквідності балансу ТОВ «Рітейл Тренд» за 2016 – 2018 рр., тис. грн.

А	Сума, станом на				П	Сума, станом на			
	01.01.2016	01.01.2017	01.01.2018	31.12.2018		01.01.2016	01.01.2017	01.01.2018	31.12.2018
A1	76733	72718	83521	96245	П1	849604	791494	804451	851072
A2	530423	632167	563344	617930	П2	120997	319310	282115	301056
A3	311265	326810	363452	381962	П3	64447	64066	73163	81410
A4	14947	12762	9830	9018	П4	-101681	-130413	-139582	-128384
Σ	933368	1044457	1020147	1105155	Σ	933368	1044457	1020147	1105155
Відхилення (надлишок, нестача)									
A1 (готові засоби пл.) – П1 (найбільш терм. зоб)						-772871	-718776	-720930	-754827
A2 (швидколіквідні) – П2 (поточні)						409426	312857	281229	316874
A3 (середньоліквідні) – П3 (середньо і довгостр.)						246818	262744	290289	300552
A4 (неліквідні) – П4 (постійні)						116628	143175	149412	137402

Отже баланс підприємства протягом всього досліджуваного періоду не є ліквідним, оскільки достатньою умовою для цього є $A1 > П1$; $A2 > П2$; $A3 > П3$; $A4 < П4$. Невиконання першої нерівності свідчить про відсутність власних оборотних коштів – однієї з головних умов фінансової стійкості. При чому нерівність $A1 < П1$ залишається стабільно високою та зменшується невисокими темпами (-772871) тис. грн на початку 2016р. та (-754827) тис. грн у 2018 р.

Наступним кроком в оцінці фінансового стану ТОВ «Рітейл Тренд» є розрахунок його ліквідності та платоспроможності (табл. 2.7).

Таблиця 2.7

**Показники ліквідності та платоспроможності підприємства
"ТОВ" Рітейл Тренд" за 2016 – 2018 рр.**

Показник	2016 р.	2017 р.	2018 р.	Абсолютне відхилення	
				2016 – 2018 рр.	2017 – 2018 рр.
Сума ліквідних активів, тис. грн	975058	1021006	1053227	45948	32221
Сума швидколіквідних активів, тис. грн	581295	597756	590637	16461	-7119
Сума готових засобів платежу, тис. грн	74726	78120	89883	3394	11764
<i>Коефіцієнт забезпеченості:</i>					
ліквідними активами	0,99	0,99	0,99	0,00	0,00
швидколіквідними активами	0,59	0,58	0,56	-0,01	-0,02
готовими засобами платежу	0,075	0,077	0,081	0,00	0,01
Загальний коефіцієнт платоспроможності	0,88	0,87	0,88	-0,01	0,01
Проміжний коефіцієнт покриття	0,53	0,51	0,49	-0,01	-0,02
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,07	0,07	0,08	0,0004	0,01
<i>Коефіцієнт відволікання ОБА:</i>					
у запаси	0,32	0,33	0,35	0,01	0,01
у дебіторську заборгованість	0,49	0,47	0,44	-0,02	-0,03
Коефіцієнт участі матеріальних запасів у покритті поточних зобов'язань	0,28	0,29	0,31	0,01	0,01

За досліджуваний період загальна сума ліквідних, швидко ліквідних активів та готових засобів платежу постійно зростає. Проте коефіцієнти забезпеченості ліквідними та швидколіквідними знаходяться на незмінному рівні, що говорить про незначні зміни в структурі балансу. Коефіцієнт забезпеченості готовим засобами платежу збільшувався – в 2016 році він склав 0,075, що нижче норми (0,1), а в 2018 році збільшився до 0,081, що є позитивним чинником для підприємства. Проте не змінився загальний коефіцієнт платоспроможності, залишаючись в межах 0,88 протягом досліджуваного періоду. Це означає, що відношення ліквідних активів до загальної суми зобов'язань збільшується.

Коефіцієнти платоспроможності демонструють схожу динаміку та мають подібні значення за рахунок відсутності власного капіталу підприємства та незначної суми довгострокових зобов'язань.

Відволікання оборотних активів у запаси на протязі трьох досліджуваних періодів збільшувалося – з 0,32 до 0,35, а відволікання у дебіторську заборгованість знизилося з 0,49 до 0,44, що говорить про незначне зменшення частки дебіторської заборгованості в структурі оборотних активів ТОВ «Рітейл Тренд».

Далі продіагностуємо ефективність діяльності підприємства (табл. 2.8).

Таблиця 2.8

Динаміка основних показників рентабельності ТОВ «Рітейл Тренд» 2016 – 2018 рр.

Показник	2016 р.	2017 р.	2018 р.	Абсолютне відхилення	
				2016 – 2018 рр.	2017 – 2018 рр.
<i>Вихідні дані (форма №2):</i>					
Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн	3593449	3789841	4087943	494494	196392
Собівартість реалізованої продукції, тис. грн	2818337	2933984	3132428	314091	115647
Валовий прибуток, тис. грн	775112	855857	955514	180402	80745
Чистий фінансовий результат, тис. грн.	-28457	-8703	12199	40656	19754
<i>Показники рентабельності:</i>					

Рентабельність активів %	-2,88	-0,84	1,15	4,03	2,03
Рентабельність оборотних активів %	-2,92	-0,85	1,16	4,08	2,07
Рентабельність ВК %	0,25	0,06	-0,09	-0,34	-0,18
Рентабельність реалізації %	-2,67	-1,05	-0,05	2,62	1,63
Прибутковість продукції %	27,50	29,17	30,50	3,00	1,67

Відповідно до результатів розрахунку видно, що загалом всі показники мають стійку тенденцію до зростання, так чистий дохід, за досліджуваний період збільшився більше ніж на 494 млн грн, прибуток від реалізації на 180 млн грн.

Через те, що в 2018 р. підприємство стало прибутковим – 12,1 млн грн, збільшилась рентабельність активів (у 2018 році вона склала 1,15%), а також дещо збільшилися рентабельність реалізації продукції та прибутковість продукції, що говорить про покращення ефективності управління ТОВ «Рітейл Тренд».

Динаміка показників фінансової стійкості представлена в табл. 2.9.

Таблиця 2.9

**Динаміка відносних показників фінансової стійкості
ТОВ «Рітейл Тренд» 2016 – 2018 рр., тис. грн.**

Показник	Алгоритм	2016 р.	2017 р.	2018 р.	Базисний абсолютний приріст на кінець 2018 р.
Коефіцієнт фінансової автономії	ВК/А	-0,12	-0,13	-0,13	-0,009
Коефіцієнт фінансової заборгованості	ПК/А	1,12	1,13	1,13	0,009
Коефіцієнт маневрування	ВОК/ВК	1,12	1,08	1,07	-0,049
Коефіцієнт фінансової залежності	ПЗЗ/ВК	-8,97	-8,15	-8,37	0,607
Коефіцієнт покриття боргу	ВК/ПЗЗ	-0,11	-0,12	-0,12	-0,008
Коефіцієнт фінансової стабільності	(ВК+ДЗ)/А	-0,053	-0,065	-0,055	-0,002
Коефіцієнт фінансової стійкості	ВК/ПК	-0,105	-0,116	-0,112	-0,007
Коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів	ДЗ/ (ВК+ДЗ)	-1,21	-1,00	-1,30	-0,1

Аналіз показників фінансової стійкості для ТОВ «Рітейл Тренд» є достатньо складним та неоднозначним. Оскільки сума власного капіталу в балансі підприємства на протязі всього досліджуваного періоду є від'ємною, це призводить до того що всі показники знаходяться далеко від нормативних та складно підлягають інтерпретації. Так коефіцієнт фінансової автономії, при нормативному значенні для підприємств роздрібної торгівлі та оптових посередників 0,3, у 2016 р. склав -0,12, у 2018 р. ситуація дещо погіршилася і він зменшився до -0,13. Причиною цьому послужило збільшення непокритих збитків у балансі підприємства, а значить і загальне зменшення ВК.

Далі для більш детальної оцінки поточного стану фінансової стійкості в контексті інвестиційної привабливості підприємства доцільно провести аналіз поточної фінансової стійкості та оцінити вірогідність втрати платоспроможності ТОВ «Рітейл Тренд», оскільки це підприємство протягом довгого періоду знаходиться у стані глибокої стагнації. Для визначення типу поточної фінансової стійкості використано методику Ковальова (табл. 2.10).

Таблиця 2.10

Діагностика абсолютних показників фінансової стійкості підприємства ТОВ «Рітейл Тренд» за моделлю Ковальова 2016 – 2018 рр., тис. грн.

Показник	01.01.2016	01.01.2017	01.01.2018	31.12.2018
Запаси + витрати майбутніх періодів, тис. грн	301284	321870	358446	374663
Власний (чистий) оборотний капітал, тис. грн	-52587	-79962	-77761	-57781
«Нормальні» джерела фінансування, тис. грн	601225	522491	537050	604716
Короткострокові банківські кредити та позики для покриття запасів, тис. грн	0	1823	5125	8568
Розрахунки з кредиторами за товари, роботи, послуги, тис. грн	653812	600630	609686	653929
Тип поточної фінансової стійкості	нормальна	нормальна	нормальна	нормальна

Дана методика передбачає 4 типи фінансової стійкості: абсолютну, нормальну, нестійку та критичну. Для першої характерна нерівність: запаси

+ витрати майбутніх періодів менші власного оборотного капіталу (далі – ВОК).

У даному випадку ВОК має від'ємне значення, а запаси менші суми нормальних джерел фінансування (далі – НДФЗ) – $(-57781) < 374663 < 604716$ (станом на кінець 2018 року), що відповідає другому типу поточної фінансової стійкості – «нормальний».

Для того, аби отримати найбільш узагальнюючий показник якості фінансового стану підприємства використаємо методика затверджену Міністерством фінансів України (табл. 2.11)

Таблиця 2.11

Розрахунок інтегрального показника фінансового стану ТОВ «Рітейл Тренд» за методикою Міністерства фінансів України за 2016 – 2018рр.

Показник	2016 р.	2017 р.	2018 р.	Абсолютне відхилення	
				2016 – 2017 рр.	2017 – 2018 рр.
Коефіцієнт фінансової незалежності	-0,12	-0,13	-0,13	-0,01	0,00
Коефіцієнт покриття необоротних	-8,38	-11,95	-14,22	-3,57	-2,27
Коефіцієнт рентабельності продажів за фінансовими результатами від операційної діяльності (ЕВІТ)	-0,005	-0,002	0,005	0,00	0,01
Коефіцієнт рентабельності операційної діяльності за ЕВІТДА	-0,002	0,002	0,008	0,00	0,01
Коефіцієнт рентабельності активів за ЧФР	-0,030	-0,008	0,012	0,02	0,02
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	3,69	3,71	3,88	0,03	0,17
Інтегральний показник (Z)	-0,065	-0,013	0,066	0,05	0,08
Клас (від + 0,15 до – 0,6)	3	3	3	×	×

Відповідно до даної методики ТОВ «Рітейл Тренд» слід віднести до 3 класу, що говорить про платоспроможність нижче середнього рівня, проте можливість виконувати зобов'язання перед кредиторами. Варто зазначити,

що майже всі показники в цій моделі мають від'ємні значення, значно покращує ситуацію тільки коефіцієнт оборотності оборотних активів (ЧД/ОБА), що вказує на те, що підприємство умовно платоспроможне здебільшого за рахунок наявного значного обсягу обороту.

Також варто відзначити ріст показників рентабельності продажів за результатами від операційної діяльності та коефіцієнт рентабельності активів за чистим фінансовим результатом, в середньому на 0,01 за весь досліджуваний період, це зростання обумовлено початком періоду прибутковості підприємства та дозволило інтегральному показнику фінансового стану мати позитивне значення в 2018 році – 0,066.

Отже провівши детальний аналіз фінансового стану підприємства шляхом оцінки його платоспроможності, ділової активності та фінансової стійкості можна стверджувати, що:

ТОВ «Рітейл Тренд» знаходиться в хиткому становищі і хоча деякі показники демонструють позитивну динаміку: зменшення збитків, зростання суми довгострокових зобов'язань проте це структурно не змінило ситуацію – підприємство має нестійкий фінансовий стан і єдине, що забезпечує платоспроможність потужність його обороту при відносно незначній величині активів.

Проте, також варто відзначити становлення позитивних тенденції в діяльності підприємства. Найголовніша з яких – відновлення прибутковості під час останнього фінансового періоду, також поступове збільшення довгострокових зобов'язань, запасів, незначне зменшення дебіторської заборгованості, зростання ЧД при поступовому зменшенні кількості торговельних точок, все це говорить про наявні перспективи розвитку торговельної мережі «Фуршет» та покращення ефективності управління активами.

2.3. Оцінювання інвестиційної привабливості ТОВ «Рітейл Тренд»

Для всебічної оцінки інвестиційної привабливості підприємства використаємо моделі оцінки платоспроможності та рівня загрози банкрутства, а також методику інтегральної оцінки інвестиційної привабливості, яка дозволить узагальнити дані попередніх досліджень та виразити їх кількісно.

Для початку проведемо діагностику ймовірності банкрутства ТОВ «Рітейл Тренд» за моделлю О. Терещенка. Даний підхід є універсальним для більшості вітчизняних підприємств та враховує множину основних показників діяльності підприємства (табл. 2.12).

Таблиця 2.12

Діагностика ймовірності банкрутства ТОВ «Рітейл Тренд» за моделлю Терещенка за 2016 – 2018 рр.

Показник	2016 р.	2017 р.	2018 р.	Абсолютне відхилення	
				2016 – 2017 рр.	2017 – 2018 рр.
Відношення коштів до залученого капіталу	0,068	0,067	0,075	-0,001	0,008
Відношення валюти балансу до залученого капіталу	0,895	0,884	0,888	-0,011	0,004
Рентабельність активів	-0,029	-0,008	0,011	0,020	0,020
Рентабельність реалізації	-0,008	-0,002	0,003	0,006	0,005
Відношення виробничих запасів до виручки від реалізації продукції	0,087	0,090	0,089	0,003	0,000

Оборотності основного капіталу	46,378	48,138	48,060	1,760	-0,079
Інтегральний показник (Z)	4,509	4,916	5,146	0,407	0,230
Z > 2	банкрутство не загрожує	банкрутство не загрожує	банкрутство не загрожує	×	×

Проведена оцінка ймовірності банкрутства ТОВ «Рітейл Тренд» за моделлю О. Терещенка у 2016 – 2018 рр. показує, що інтегральний показник Z перевищує його мінімальне значення і постійно зростає, так у 2016 р. він склав 4,509; у 2017 р. – 4,916; а вже у 2018 р. падає порівняно з 2016 р. та складає 5,146. Отже, можна зробити висновок, що підприємству не загрожує банкрутство проте, такий показник ми отримали загалом за рахунок високого коефіцієнту оборотності основного капіталу, та достатньо незначних від’ємних показників рентабельності активів та реалізації.

Наступним кроком проведемо оцінку ймовірності банкрутства на основі моделі Забродської, яка розроблена виключно для підприємств оптової та роздрібною торгівлі і відповідає підприємству ТОВ «Рітейл Тренд» (табл. 2.13).

Таблиця 2.13

**Діагностика ймовірності банкрутства ТОВ «Рітейл Тренд»
за моделлю Забродської за 2016 – 2018 рр.**

Показник	2016 р.	2017 р.	2018 р.	Абсолютне відхилення	
				2016 – 2017 рр.	2017 – 2018 рр.
Коефіцієнт забезпечення запасів ВОК	-0,373	-0,398	-0,366	-0,024	0,031
Коефіцієнт фінансування	-0,105	-0,116	-0,112	-0,011	0,004
Коефіцієнт рентабельності активів за Вал. Пр.	0,7838	0,8291	0,8992	0,045	0,070

Коефіцієнт віддачі активів	-0,0292	-0,0085	0,0116	0,021	0,020
Z	3,333	3,539	4,022	0,206	0,483
Z > 3	банкрутство не загрожує	банкрутство не загрожує	банкрутство не загрожує	×	×

Проведена діагностика підприємства за моделлю Забродської у 2016 – 2018 рр. показує що інтегральний показник Z перевищує його мінімально допустиме значення (3) для суб'єктів господарювання, яким не загрожує банкрутство, а значить, що підприємство є платоспроможним. Також явно виражений позитивний тренд: так у 2018 році інтегральний показник дорівнював 4,022, що порівняно з 2016 роком більше на 0,689.

Третьою моделлю прогнозування ймовірності банкрутства оберемо модель Матвійчука (табл. 2.14).

Таблиця 2.14

**Діагностика ймовірності банкрутства ТОВ «Рітейл Тренд»
за моделлю Матвійчука за 2016 – 2018 рр.**

Показник	2016 р.	2017 р.	2018 р.	Абсолютне відхилення	
				2016 – 2017 рр.	2017 – 2018 рр.
Мобільність активів	65,378	85,387	101,760	20,008	16,374
Оборотність кредиторської заборгованості	3,451	3,446	3,647	-0,005	0,201
Оборотність ВК	-30,965	-28,073	-30,511	2,892	-2,437
Окупність активів	0,275	0,272	0,260	-0,003	-0,012
Забезпечення власними оборотними засобами	-0,068	-0,077	-0,064	-0,009	0,013
Концентрація залученого капіталу	1,117	1,131	1,126	0,013	-0,005
Покриття боргів власним капіталом	-0,105	-0,116	-0,112	-0,011	0,004
Інтегральний показник (Z)	1,594	2,375	2,862	0,781	0,487
Z > 1,104	банкрутство не загрожує	банкрутство не загрожує	банкрутство не загрожує	×	×

Відповідно до проведеного оцінювання фінансового стану підприємства отримано значення $Z > 1,104$, що свідчить про задовільний фінансовий стан та низьку ймовірність банкрутства. При чому, як і в попередніх моделях присутня позитивна динаміка значення Z , що говорить про підвищення фінансової стійкості ТОВ «Рітейл Тренд». Основними причинами такого росту послужило зростання мобільності активів, чистого доходу та оборотних активів в структурі балансу. Тепер проведемо дослідження на основі моделі Бівера, яка дозволить визначити не тільки ймовірність банкрутства, але і її часові інтервали (табл. 2.15).

Таблиця 2.15

**Аналіз ймовірності втрати платоспроможності за моделлю
Бівера для ТОВ «Рітейл Тренд» за 2016 – 2018 рр.**

Показники	2016 р.	2017 р.	2018 р.
Коефіцієнт Бівера	-0,017	0,006	0,026
Рентабельність активів, %	-2,88%	-0,84%	1,15%
Фінансовий леведріж, %	112%	113%	113%
Коефіцієнт покриття активів власним оборотним капіталом	-0,131	-0,142	-0,135
Коефіцієнт поточної ліквідності	0,936	0,928	0,940
Z	1 р. до банкрутства	1-3 рр. до банкрутства	2-5 рр. до банкрутства
Нормативні значення показників			
Показники	Сприятлива ситуація	5 р. до банкрутства	1 р. до банкрутства
Коефіцієнт Бівера	0,4 - 0,45	0,17	-0,15
Рентабельність активів, %	6 - 8	4	-22
Фінансовий леведріж, %	< 37	< 50	< 80
Коефіцієнт покриття активів власним оборотним капіталом	0,4	< 0,3	< 0,06
Коефіцієнт поточної ліквідності	< 3,2	< 2	< 1

Як видно з табл. 2.15, коефіцієнт Бівера дорівнює 0,026 у 2018 р., 0,06 – у 2017 р. та (-0,017) – у 2016 р., а рентабельність активів зросла до 1,15%, що дає право на припущення, що підприємство збанкрутує через 2 – 5 рр., в той же час інші три показники значно менше мінімальних, хоча мають позитивну

динаміку. Так коефіцієнт поточної ліквідності зріс з 0,936 до 0,940 протягом досліджуваного періоду і максимально наблизився до нормативного значення, проте поступово збільшується фінансовий леверидж та зменшується коефіцієнт покриття активів власним оборотним капіталом.

Для визначення рівня інвестиційної привабливості ТОВ «Рітейл Тренд» у числовій формі, застосуємо інтегральну методику оцінки. Як відомо, такий підхід дозволяє поєднати в собі багато різних за змістом, одиницями виміру, вагомістю та іншими характеристиками чинників.

У даному випадку використовується 5 груп показників: майнового стану, фінансової стійкості, ліквідності активів, оцінки прибутковості та ділової активності.

Усі вищезазначені показники отримані із консолідованої фінансової звітності ТОВ «Рітейл Тренд» за 2016 – 2018 рр., а саме: Форма № 1 «Баланс підприємства» та Форма № 2 «Звіт про фінансові результати».

Максимальні та мінімальні значення для кожного з показників, що застосовувалися в даній методиці взято на основі діапазону нормативних значень для підприємств роздрібної торгівлі та оптових посередників.

Значення вагомості для різних груп показників узяті відповідно до даних представлених у науковій літературі. Так, найбільшу групову вагомість мають показники ділової активності – 25%, та показники, що базуються на результатах ліквідності – 25%, далі ідуть показники фінансового стану – 20%, оцінки майнового стану – 15%, показники оцінки прибутковості підприємства – 15% .

Розширений варіант табл. 2.16 з вказаними коефіцієнтами вагомості, мінімальними та максимальними значеннями для кожного показника представлено в дод. Д. Вихідні дані та результат розрахунку наведено в табл. 2.16.

Таблиця 2.16

**Інтегральна оцінка інвестиційної привабливості
ТОВ «Рітейл Тренд» за 2016 – 2018 рр.**

№	Назва показника	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.
		Вихідні дані			Результат		
1	2	3	4	5	6	7	8
I.1	Коефіцієнт активної частини ОЗ	0,70	0,61	0,54	5,80	5,10	4,47
I.2	Коефіцієнт зносу	0,30	0,39	0,46	2,54	3,24	3,86
II.1	Коефіцієнт покриття боргу	-0,11	-0,12	-0,12	-2,47	-2,54	-2,52
II.2	Коефіцієнт фінансової автономії	-0,12	-0,13	-0,13	-3,88	-3,98	-3,95
II.3	Коефіцієнт маневрування ВОК	1,12	1,08	1,07	12,26	11,78	11,60
II.4	Коефіцієнт концентрації ПК/А	1,05	1,07	1,05	8,53	8,65	8,55

Продовження табл. 2.16

1	2	3	4	5	6	7	8
II.5	Коефіцієнт фінансової стабільності	-0,05	-0,07	-0,05	-4,15	-4,24	-4,16
II.6	Фінансовий леверидж	1,12	1,13	1,13	-2,21	-2,31	-2,27
III.1	Загальний коефіцієнт покриття	0,88	0,87	0,88	-1,94	-2,07	-1,98
III.2	Співвідношення КЗ та ДЗ	0,53	0,51	0,49	0,43	0,20	-0,11
III.3	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,07	0,07	0,08	3,00	2,88	4,27
IV.1	Коефіцієнт прибутковості ВК	-0,25	-0,06	0,09	-2,76	-0,73	1,02
IV.2	Операційна рент. Продажу, %	0,22	0,23	0,23	2,26	2,37	2,45
IV.3	Рентабельність активів, %	-0,03	-0,01	0,01	-0,76	-0,22	0,30
V.1	Продуктивність праці (тис. грн/рік)	901,07	1061,88	1487,07	1,01	2,62	6,87
V.2	Фондовіддача, тис. грн	407,70	433,45	501,80	2,98	3,20	3,77
V.3	К. об. грошових засобів, об.	48,09	48,51	45,48	0,37	0,39	0,25
V.4	Оборотність ДЗ, об.	7,54	7,96	8,83	0,68	0,57	0,32
V.5	Оборотність запасів, об.	9,06	8,64	8,56	4,98	4,29	4,17
V.6	Тривалість фінансового циклу, днів	-16,89	-17,62	-15,92	-1,83	-1,91	-1,72
V.7	Оборотність КЗ, об.	3,45	3,45	3,65	0,21	0,21	0,30
V.8	Оборотність активів, об.	3,63	3,67	3,85	0,48	0,50	0,64
×	Усього	×	×	×	25,54	28,01	36,14

Загальний отриманий інтегральний показник у період з 2016 по 2018 роки склав 25,54; 28,01 та 36,14 відповідно. Це свідчить про те що «ТОВ Рітейл Тренд» не є інвестиційно привабливим підприємством, оскільки всі інтегральні значення менші за 50. У підприємства значні проблеми з

фінансовою стійкістю, надзвичайно велика залежність від позикових коштів, наявність від'ємної рентабельності та інше.

Для завершення є доцільним проаналізувати величину відхилення отриманих інтегральних показників. Так за результатами 2016 року відхилення становило 1,48, у 2017 – 1,44, у 2018 – 1,27. Це означає, що інтегральний показник для ТОВ «Рітейл Тренд» нижчий за середнє значення на 48%, 44% та 27% відповідно.

Як видно з результатів дослідження інвестиційної привабливості підприємства за інтегральною методикою оцінювання, хоч підприємство і є інвестиційно непривабливим згідно оцінки фінансової звітності, як і в оцінці ймовірності банкрутства, спостерігаються значні тенденції до покращення фінансового становища ТОВ «Рітейл Тренд». Причиною цього виступає підвищення рентабельності продажу та активів, покращення показників продуктивності праці та фондівдачі, зростання індикаторів ділової активності.

Отже, провівши детальний та всебічний аналіз інвестиційної привабливості ТОВ «Рітейл Тренд» за допомогою діагностики фінансового стану, оцінки ймовірності банкрутства та інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємства, можна зробити наступні висновки:

– ТОВ «Рітейл Тренд» знаходиться в хиткому фінансовому становищі і хоча деякі показники демонструють позитивну динаміку: зменшення збитків, зростання суми довгострокових зобов'язань проте це структурно не змінило ситуацію – підприємство має нестійкий фінансовий стан, забезпечує платоспроможність потужність його обороту при відносно незначній величині активів.

– Присутнє становлення позитивних тенденцій у діяльності підприємства, найголовніша з яких – відновлення прибутковості під час останнього фінансового періоду. Також поступово збільшуються довгострокові зобов'язання, запаси, дещо зменшується дебіторська заборгованість, спостерігається зростання ЧД при поступовому зменшенні

кількості торгівельних точок. Все це говорить про наявні перспективи розвитку торгівельної мережі «Фуршет» та покращення ефективності управління активами.

– Відповідно до проведеної оцінки ймовірності банкрутства за допомогою різних методик ТОВ «Рітейл Тренд» є платоспроможним, а ймовірність банкрутства в короткостроковій перспективі присутня тільки за результатами підходу на основі коефіцієнта Бівера, проте такі результати були отримані за рахунок специфіки методології даних підходів, які, здебільшого, не враховують накопичений непокритий збиток у балансі підприємства.

– За результатами інтегральної оцінки інвестиційної привабливості розраховані такі показники: в період з 2016 по 2018 роки їх значення дорівнює 25,54; 28,01 та 36,14 відповідно, це свідчить про те що «ТОВ Рітейл Тренд» не є інвестиційно привабливим підприємством згідно оцінки фінансової звітності, адже всі інтегральні значення менші 50.

Також слід підкреслити, що як і в оцінці ймовірності банкрутства, спостерігаються значні тенденції до покращення фінансового становища ТОВ «Рітейл Тренд». Причиною цьому виступає підвищення рентабельності продажу та активів, покращення показників продуктивності праці та фондівіддачі, зростання індикаторів ділової активності.

Узагальнивши все вищесказане, з точки зору потенційного інвестора підприємство, очевидно є надзвичайно ризикованим для вкладання коштів, оскільки діяльність підприємства неефективна та нестабільна, з іншого боку, кризові явища на досліджуваному етапі не набули масштабних об'ємів, а діагностика фінансового становища вказує на присутність значних позитивних тенденцій, отже в середньостроковому періоді ТОВ «Рітейл Тренд» має перспективи стабільно генерувати прибутки та стати більш привабливим для інвесторів, особливо при продовженні позитивних та структурних зрушень в політиці управління підприємством.

РОЗДІЛ 3

ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДІВ ОЦІНЮВАННЯ ТА НАПРЯМІВ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Серед діючих факторів і резервів підвищення інвестиційної привабливості виділяються чотири основні групи: фінансово-економічні, які безпосередньо впливають на рівень привабливості підприємства, та три групи факторів непрямого впливу: соціальні, інформаційні та маркетингові [45].

До фінансово-економічних факторів підвищення інвестиційної привабливості пропонуємо віднести:

- підвищення ефективності використання основних фондів на підприємстві;
- зростання ефективності використання оборотних коштів; покращення показників ліквідності, фінансової стійкості, платоспроможності підприємства;
- удосконалення управління прибутком підприємства;
- запровадження маркетингових заходів.

До соціальних факторів належать:

- підвищення ефективності використання трудових ресурсів підприємства;
- підвищення якості роботи управлінського персоналу.

До інформаційних факторів і резервів слід віднести розробку і впровадження прогресивних інформаційних систем на підприємстві.

Для ТОВ «Рітейл Тренд» справедливим є виокремлення двох основних напрямків для підвищення інвестиційної привабливості, а саме: заходи які необхідно виконати в короткостроковій, середньо та довгостроковій перспективі.

Перш за все підприємству необхідно в максимально короткий термін мінімізувати збитки шляхом «позбавлення від баласту», тобто закриття збиткових та потенційно безнадійних торговельних точок, покращити ефективність використання наявних фінансових ресурсів та залучити нові, аби мати змогу як найшвидше їх інвестувати в оздоровлення компанії. Слід зазначити, що менеджмент підприємства уже використовує даний підхід, зокрема, в 2017 році було закрито 6 супермаркетів, у 2018 – 9, а на кінець 2019 року планується ліквідувати кожен 5-й магазин, тобто 12 – 13 торговельних точок. У середньо та довгостроковому періоді, оскільки ТОВ «Рітейл Тренд», опинився в положенні «доганяючого», необхідно застосувати політику бенчмаркінгу [43].

Конкретними діями можуть стати:

- Повний ребрендинг підприємства, або створення паралельної торгової марки дискаунтера, або використати досвід мережі «АТБ», які активно впроваджують новий тип «швидких» супермаркетів – «Експрес-АТБ».
- Розширення асортименту – його поглиблення та диференціація. Особливо слід звернути увагу на впровадження власних торговельних марок, оскільки такий підхід дозволяє виділитися серед інших торговельних мереж.
- Оновлення матеріально-технічної бази. З 2019 року на ринку рітейлу очікується значний ріст впровадження технологій зв'язаних з автоматизацією розрахунків. Amazon Go – мережа невеликих магазинів без кас – один з найяскравіших прикладів даного підходу. В Україні рітейлер «Сільпо», не вперше для вітчизняного ринку, проте наймасовіше вводить каси самообслуговування. На це варто звернути особливу увагу мережі «Фуршет».
- Впровадження індивідуального підходу до кожного клієнта –

розпочати можна з надання персональних знижок для кожного, які будуть базуватися на історії покупок. Здійснити це можна на основі інфраструктури партнерської програми «Fishka».

- Запровадження інноваційних технологій та досвід західних колег для стимулювання попиту на продукції і повернення раніше втрачених клієнтів. Тут можна використати систему Buy Online, Pick up In Store (BOPIS) – дистриб'юція придбаних товарів через «скриньки очікування», достатньо простий приклад інновації і досить не новий, проте зможе значним поштовхом для росту клієнтів мережі «Фуршет». Таку технологію уже використовують Auchan France та Rozetka, яка розвиває систему «скриньок» по всій країні.

- Особливо варто звернути увагу на маркетинг соціального попиту. У споживача присутній запит на соціальні ініціативи і його слід задовольнити. Тут також можна перейняти досвід конкурентів. Наприклад Sodastream закликає боротися з забруднення світового океану, Metro C&C розвиває мережу точок по сортуванню сміття на території парковок супермаркету, а «Сільпо» ще й пропонує обмінювати його на бали програми лояльності, також можна почати використовувати екологічно-безпечні пакети, як це робить мережа «АТБ».

- SMM повинен стати більш конкретним та ціленаправленим. Соціальні медіа динамічно зростаюча частина ритейл маркетингу. Молоді покупці використовують соціальні мережі не тільки для спілкування, а і для взаємодії з будь-якими брендами.

- Покращити систему логістики та індивідуально підходити до формування асортименту кожного окремого магазину. Так, зараз існує проблема значних витрат на логістику, яка часто сягає 10% ціни товару (націнка на деякі товари не перевищує 5%) через значну віддаленість логістичних центрів – до 500 – 600 км.

- Збудувати відносини з постачальниками та партнерами на основі довіри та принципів довгострокової співпраці. Зараз значною проблемою ТОВ «Рітейл Тренд» є значні проблеми з постачальниками, оскільки вчасно

не виконується зобов'язання перед ними, внаслідок чого підприємство сплачує штрафи, відбуваються постійні затримки поставок, а договори часто укладаються на достатньо жорстких умовах.

- Постійно експериментувати з різними форматами оформлення торгівельних точок та підходами до стимуляції попиту, оскільки ринок ритейлу є дуже мінливим і підприємству необхідно постійно бути «в тренді» та впроваджувати щось інноваційне.

Серед першочергових заходів по стимулювання виходу підприємства з кризи, перш за все, є реалізація інвестиційного проекту, який базується на тому, що підприємству необхідно в максимально короткий термін досягти якомога більшого темпу приросту чистого доходу та збільшити прибутковість для поступового зменшення непокритого збитку.

Для цього, необхідні фундаментальні зрушення, адже кризові явища на підприємстві вже мають набагато глибші, системні причини, вирішити які в найкоротший термін можна за рахунок реконструкції наявних магазинів, їхнього повного або часткового ребрендингу. Тут доцільно сказати, що подібну практику вітчизняні роздрібні торгівельні мережі почали застосовувати ще з 2015 – 2016 рр., так корпорація «АТБ-маркет» розгорнула масштабну реконструкцію власних торговельних точок і паралельно займається експансією ринку Західної України, «Fozzy Group» відкрила нову мережу дискаунтерів, «Еко-маркет» та інші торгівельні мережі також активно займаються модернізацією торговельних площ.

Оскільки компанії не часто розкривають фінансові аспекти своєї інвестиційної діяльності, розрахувати показники для оцінки ефективності впровадження інвестиційного проекту надзвичайно складно, саме тому представлені вихідні дані були отримані за рахунок поєднання статистичного та емпіричного методу досліджень.

Для прогнозування чистого доходу від одного магазину протягом року виходимо з того, що станом на кінець 2018 року торгівельна мережа «Фуршет» налічувала 66 магазинів при загальній сумі чистого доходу від

реалізації (згідно даних Форми №2) 4,1 млрд грн., отже одна торгівельна точка забезпечує в середньому 65 млн грн ЧД в рік, тож візьмо це значення за вихідний показник.

Також припустимо, що при оптимістичному сценарії чистий дохід магазину після модернізації буде зростати на 10% щороку, оскільки це середнє значення для нових успішних торгівельних об'єктів.

Прибуток від діяльності цих підприємств, для забезпечення достатньої окупності повинен коливатися в межах 5 – 10% від чистого доходу. Приблизна вартість модернізації одного магазину = 13 млн грн [47], у нашому випадку ми модернізуємо 20 перспективних торговельних об'єктів, проте, аби не зупиняти їхню роботу одночасно на півроку (саме такий середній термін реконструкції) інвестування буде проходити поступово – 5 супермаркетів кожні півроку, тобто 130 млн грн на рік.

Джерелами для фінансування подібного проекту можуть бути або кошти власників, або довгострокові кредити отримані на особливих умовах для максимального зменшення фінансового тягаря підприємства. Для даного підприємства найбільш доцільним є залучення інвестиційних ресурсів власників ТОВ «Рітейл Тренд». Таким чином середньозважена вартість власного капіталу буде коливатись в межах 27%, з урахуванням безризикової ставки відсотка – 15,5% (облікова ставка НБУ) та ризиків диспропорції отримання грошових потоків в 10%, таким чином коефіцієнт дисконтування буде дорівнювати 1,27.

Алгоритм розрахунку ефективності від впровадження інвестиційного проекту налічує декілька стадій, а саме:

- розрахунок чистого грошового потоку;
- розрахунок IRR;
- визначення дисконтованого грошового потоку;
- розрахунок NPV;
- на основі отриманих даних визначення терміну окупності.

Важливою умовою для прийняття інвестиційного є виконання нерівності $NPV > 0$, тільки в такому випадку проект вважається економічно ефективним.

Всі вищевказані дані згруповані та розраховані в табл. 3.1.

Таблиця 3.1

**Розрахунок ефекту від впровадження інвестиційного проекту на
ТОВ «Рітейл Тренд», тис. грн.**

Показник	Кінець 2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2024 р.	2025 р.
Чистий дохід		162500	893750	1573000	1777920	2045575
Сума інвестицій	65000	130000	65000	-	-	-
Чистий грошовий потік	-65000	-112938	24375	157300	177792	204558
IRR	43%					
Дисконтований FCF	-65000	-88892,2	15100,6	76701,7	68236,0	61793,4
Окупність	×	-153892,2	-138791,5	-62089,9	6146,1	67939,5
NPV	67939,53					
Облікова ставка НБУ [48]	15,5%					
Премія за ризики	10%					
К. дисконтування	1,27					
термін окупності	3р.+11міс.					

Відповідно до запропонованих вихідних даних можна констатувати те, що проект є вигідним для підприємства, оскільки $NPV > 0$, окупність даного проекту склала 3 роки та 11 місяців.

Інвестиції в проект розподілені на три фінансових періоди, для більш рівномірного навантаження на бюджет підприємства. Не зважаючи на достатньо позитивний прогноз від реалізації даного інвестиційного рішення, в короткостроковій перспективі він не зможе вплинути на фінансовий стан підприємства, тому менеджменту ТОВ «Рітейл Тренд» слід концентруватися і на інших, більш структурних та системних змінах в управлінні та функціонуванні компанії.

Після отримання прогнозних результатів від запровадження інвестиційного проекту доцільно перейти до прогнозування фінансових показників ТОВ «Рітейл Тренд».

Для стабільно збиткових підприємств, цей інструмент планування результатів поточної діяльності займає особливе місце, оскільки за допомогою нього можна спрогнозувати ефект від прийняття певного рішення, а отже визначити максимально ефективний інструмент для швидкого подолання кризових явищ.

Також ці зміни вплинуть і на баланс підприємства в частині активів та пасивів (табл. 3.2 – 3.3). Прогнозування балансу підприємства, в даному випадку, ґрунтується на динаміці зміни фінансових показників у період з 2016 по 2018 роки, а також на ефекті від запропонованого інвестиційного проекту.

Таблиця 3.2

**Прогнозована динаміка обсягу активів
ТОВ «Рітейл Тренд» на 2019 – 2021 рр.**

Показник	Факт. 2018 р.	Плановий 2019 р.	2020 р.*	2021 р.*	Темп приросту	
					2019 – 2021 рр.	2020 – 2021 рр.
Необоротні активи	9424	9607	10408	10482	876	75
нематеріальні активи	0	1131	2212	2927	1816	715
основні засоби	8147	7512	6885	6250	-1262	-635
Оборотні активи	1053227	1119640	1190660	1268011	148370	77351
запаси	365799	383170	402329	422445	39275	20116
ДЗ за продукцію, товари, роботи, з бюджетом	63705	66338	70089	80672	14334	10584
із внутрішніх розрахунків	762	928	980	1336	409	357
Інша поточна ДЗ	333558	378854	424150	469446	90592	45296
Гроші та їх еквіваленти	64782	52824	44555	41894	-10930	-2661
Гроші та їх еквіваленти	89883	95684	98845	101762	6078	2917
витрати майбутніх періодів	756	748	720	884	136	164
Інші оборотні активи	6153	7332	8512	10009	2677	1497

Усього	1062651	1129247	1201068	1278493	149246	77425
--------	---------	---------	---------	---------	--------	-------

* - прогнозний період

Як бачимо з проведеного прогнозу, активи підприємства впродовж наступних 3-х років будуть постійно зростати, причому структура балансу майже не зміниться, лише дещо збільшаться запаси у зв'язку з реконструкцією торгівельних точок, інфляцією та зростанням асортименту та дебіторська заборгованість за внутрішніми розрахунками – на 90 млн грн.

Таблиця 3.3

**Прогнозована динаміка обсягу фінансових ресурсів підприємства
ТОВ «Рітейл Тренд» на 2019 – 2021 рр., тис. грн.**

Показник	Факт. 2018 р.	Плановий 2019 р.	2020 р.*	2021 р.*	Темп приросту	
					2019 – 2021 рр.	2020 – 2021 рр.
Власний капітал у т.ч.:	-133983	-117306	-93894	-69603	47703	24291
Зареєстрований капітал	2002	2002	2002	2002	0	0
Збиток	135985	119308	95896	71605	-47703	-24291
Довгострокові зобов'язання у т.ч.:	75636	82325	89581	97906	15581	8325
Довгострокові кредити банків	8498	9350	10635	11459	2109	824
Інші довгострокові зобов'язання	53037	58865	64693	70521	11656	5828
Довгострокові забезпечення	13663	13588	13588	15163	1575	1575
Цільове фінансування	439	522	665	763	242	98
Поточні зобов'язання та забезпечення у т.ч.:	1120998	1164228	1205381	1250190	85962	44810
короткострокові кредити банків	6847	10290	13733	17176	6886	3443
Поточна КЗ за: товари, роботи, послуги	631808	668457	715107	771756	103299	56650
розрахунками з бюджетом	6871	6801	7070	7357	557	287
розрахунки з оплати праці	127	126	130	142	16	12
кредиторська заборгованість за одержаними авансами	32904	32326	31748	31170	-1156	-578
кредиторська заборгованість за внутрішніми розрахунками	156050	154260	152470	150680	-3580	-1790
Доходи майбутніх	1651	0	1698	1379	1379	-320

періодів						
Інші поточні зобов'язання	284739	290126	283426	270532	-19595	-12895
Усього	1062650	1129247	1201068	1278492	149246	77425

* - *прогнозний період*

Після запровадження інвестиційного проекту ТОВ «Рітейл Тренд» за прогнозом стане стабільно прибутковим, що дозволить знизити розмір непокритого збитку до 71,6 млн грн. Також планується нарощування портфелю довгострокових позик для покращення рівня фінансової стабільності підприємства, в рамках продовження політики реструктуризації наявної заборгованості.

Наступним кроком доцільно провести прогнозування результатів діяльності ТОВ «Рітейл Тренд» за даними форми № 2.

Алгоритм розрахунку прогнозних показників такий:

- Чистий дохід – прогнозується на основі середнього приросту за 2016 – 2018 рр. з умовою того, що в 2019 – 2021 рр. відбуватиметься ріст ЧД на 1% щороку при постійному скороченні кількості збиткових підприємств, та інфляції 10% [49].

- Собівартість, згідно наукових джерел, необхідно прогнозувати на основі її відношення до чистого прибутку. На протязі всього досліджуваного періоду цей показник був на рівні 78,1%, тому є доцільним залишити подібне відсоткове співвідношення без змін, допустивши зниження на 1% з 2020 р.

- Інші операційні витрати розраховуються аналогічно, їх середнє відсоткове значення = 2,2% від загальної суми ЧД.

- Інші операційні доходи не мають чіткої динаміки, та розраховуються на основі наявних темпів динаміки.

- Адміністративні витрати та витрати на збут розраховувалися базуючись на відповідних темпах приросту та враховуючи значне скорочення торгових точок.

- Ще однією важливою статтею форми № 2 є фінансові витрати, враховуючи те, що ТОВ «Рітейл Тренд» постійно нарощує кількість

довгострокових зобов'язань та залучає інші кредитні кошти для фінансування поточної діяльності є абсолютно справедливим припущення про постійний ріст фінансових витрат у планових періодах, особливо беручи до уваги інвестиційний проект в 260 млн грн.

Вихідні дані та результати проведеного планування Форми № 2 «Звіт про фінансові результати» ТОВ «Рітейл Тренд» за 2019 – 2021 рр. представлено в табл. 3.4

Таблиця 3.4

Прогнозування результатів діяльності ТОВ «Рітейл Тренд» за даними форми № 2 «Звіт про фінансові результати» на 2019 – 2021 рр., тис. грн.

Стаття	Факт. 2018 р.	Плановий 2019 р.	2020 р.*	2021 р.*
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	4087943	4128822	4284128	4405382
Собівартість реалізованої продукції	3132428	3183752	3303509	3397009
Інші операційні доходи	101462	126685	131450	135170
Адміністративні витрати	128913	115789	120145	123545
Витрати на збут	828745	825764	856826	881076
Інші операційні витрати	80907	92547	89561	90219
Фінансовий результат від операційної діяльності	18411	37654	45537	48703
інші фінансові доходи	0	512	54	128
Інші доходи	125	36	178	98
фінансові витрати	3456	11125	15257	19254
Інші витрати	78	57	429	513
Фінансовий результат до оподаткування:	14877	27020	30083	29162
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2678	4864	5415	5249
Чистий фінансовий результат:	12199	22156	24668	23913

* - прогнозовий період

Таким чином, як видно з даної таблиці, при продовженні тенденцій фінансової звітності, що склалися в 2016 – 2018 рр. та враховуючи позитивний ефект від впровадження інвестиційного проекту ТОВ «Рітейл Тренд» зможе продовжувати генерувати прибуток – 23,9 млн грн у 2021 р., знижуючи рівень непокритого збитку в балансі підприємства та відповідно значно покращуючи свою інвестиційну привабливість, оскільки такі

результати зможуть покращити значення коефіцієнтів фінансової стійкості платоспроможності та ліквідності.

Наступним кроком необхідно розрахувати інвестиційну привабливість підприємства в прогностичному періоді. Аби отриманий результат був максимально детальним, є доцільним ввести шостий тип показників в інтегральну модель, які базуються на результатах оцінки ймовірності банкрутства підприємства, а значить мають не тільки відмінну природу від звичайних показників фінансово-майнового стану, а й враховують статистичну складову, оскільки складаються не тільки з певних індикаторів, але й зі сталих коефіцієнтів. У розрахунках використані наступні моделі: шестифакторна модель Терещенка, модель Забродської, Матвійчука, коефіцієнт Бівера та модель інтегральної оцінки фінансової стійкості Мінфіну. В структурі груп показників інтегральної моделі, шоста група дорівнює 25%, всі інші групи були пропорційно зменшені.

Значення інтегрального показника рівня інвестиційної привабливості, наведено в табл. 3.5. (доповнена версія табл. 3.5. представлена в дод. Е).

Таблиця 3.5

**Інтегральна оцінка інвестиційної привабливості
ТОВ «Рітейл Тренд» за 2019-2021 рр.**

№	Назва показника	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2019 р.	2020 р.	2021 р.
		Вихідні дані			Результат		
1	2	3	4	5	6	7	8
I.1	Коефіцієнт активної частини основних засобів	0,47	0,41	0,36	3,52	3,08	2,67
I.2	Коефіцієнт зносу	0,53	0,59	0,64	3,97	4,42	4,83
II.1	Коефіцієнт покриття боргу	-0,10	-0,08	-0,06	-0,98	-0,86	-0,76
II.2	Коефіцієнт фінансової автономії	-0,10	-0,08	-0,05	-4,28	-4,06	-3,86
II.3	Коефіцієнт маневрування ВОК	1,08	1,11	1,15	9,99	10,32	10,77
II.4	Коефіцієнт концентрації ПК	1,03	1,00	0,98	7,06	6,83	6,61
II.6	Коефіцієнт фінансової стабільності	-0,03	0,00	0,02	-4,51	-4,28	-4,06
II.7	Фінансовий леверидж	1,10	1,08	1,05	-2,12	-1,94	-1,78
III.1	Поточний або загальний коефіцієнт покриття	0,90	0,92	0,94	-1,22	-0,97	-0,71

III.2	Коефіцієнт співвідношення кредит. та дебіт. заборгованість	1,91	1,87	1,81	-4,57	-4,34	-4,01
III.3	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,08	0,08	0,08	-0,42	-0,43	-0,44
IV.1	Коефіцієнт прибутковості ВК	0,19	0,26	0,34	1,98	2,76	3,61
IV.2	Операційна рентабельність	0,23	0,23	0,23	2,06	2,06	2,06
IV.3	Коефіцієнт прибутковості А	0,02	0,02	0,02	0,52	0,54	0,49

Продовження табл. 3.5

1	2	3	4	5	6	7	8
V.1	Продуктивність праці (грн/рік)	1035,3 1	1200,37	1602,54	1,76	3,00	6,02
V.2	Фондовіддача	549,67	622,29	704,92	3,00	3,43	3,93
V.3	Тривалість фінансового циклу	-14,68	-12,09	-8,91	-1,10	-0,91	-0,67
V.4	Коефіцієнт оборотності ДЗ	8,28	7,94	7,42	0,29	0,34	0,43
V.5	Оборотність виробничих запасів	8,31	8,21	8,04	2,25	2,16	1,99
V.6	Період оборотності запасів (днів)	43,33	43,84	44,77	0,93	0,90	0,85
V.7	Оборотність КЗ	3,55	3,55	3,52	0,21	0,22	0,20
V.8	Оборотність активів	3,66	3,57	3,45	0,30	0,26	0,20
VI.1	Коефіцієнт Бівера	0,035	0,037	0,036	1,23	1,25	1,24
VI.2	Модель Терещенка	4,93	4,74	4,50	9,39	9,02	8,56
VI.3	Модель Матвійчука	2,96	2,44	1,70	8,29	5,95	2,66
VI.4	Модель Забродської	4,26	4,32	4,33	5,68	5,76	5,77
VI.5	Інтегральна модель Мінфіну	0,10	0,13	0,14	3,44	3,46	3,47
Σ	Усього	×	×	×	46,68	47,98	50,09

Як видно з табл. 3.5, після запровадження інвестиційного проекту, інтегральний показник інвестиційної привабливості ТОВ «Рітейл Тренд» зростає, проте не лінійно, оскільки підприємство реконструює значну кількість торговельних площ, втрачаючи потенційний прибуток, проте вже у 2021 році, підприємство досягне задовільних показників інвестиційної привабливості – 50,09. Отже, перед ТОВ «Рітейл Тренд» на даний момент стоїть нагальне завдання оптимізувати портфель своїх активів – позбавитися збиткових та підвищити ефективність існуючих та нових. Відповідно до представленого інвестиційного проекту для ТОВ «Рітейл Тренд», можна констатувати, що він при правильному підході цілком реалістичний, в перспективі прибутковий та здатний оздоровити підприємство. Провівши прогнозування фінансової звітності підприємства на 2019–2021 роки стало

зрозуміло, що при збереженні наявних тенденцій та ефекту від інвестиційного проекту фінансові показники діяльності ТОВ «Рітейл Тренд» будуть покращуватися, що, відповідно до модифікованої моделі оцінки інвестиційної привабливості підприємства, дозволить стати інвестиційно привабливим підприємством (після 2021 року).

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

За результатами проведеного дослідження можна сформулювати такі висновки.

В сучасних умовах ринкової економіки, погіршення економічної ситуації в країні, а отже посилення конкуренції, інвестиційна привабливість підприємства є надзвичайно важливою у процесі прийняття рішення про вкладання фінансових ресурсів у той чи інший суб'єкт господарювання.

Наукова думка досі не визначилася з єдиним тлумаченням цього поняття. Узагальнюючи можна сказати, що інвестиційна привабливість підприємства (далі – ІПП) це складне багатофакторне явище, правильний економічний аналіз якого може вказати на економічну доцільність вкладання фінансових ресурсів у певне підприємство.

До того ж на ІПП постійно впливає маса факторів, як зовнішніх – екологічне, економічне, політико-правове, соціально-демографічне та технологічне середовище, так і внутрішніх – безпосередньо стан підприємства у всіх його аспектах. Усі чинники мають вирішальний вплив на ІП підприємства та враховуються безпосередньо при її визначенні

Проаналізувавши сучасні методики та підходи до оцінки інвестиційної привабливості підприємства визначено, що загалом вони поділяються на три основні категорії: бухгалтерський, ринковий, комбінований. На основі даних підходів виділено декілька найбільш підходящих методик для оцінки інвестиційної привабливості даного підприємства: оцінка фінансово-майнового стану, інтегральний метод, аналіз інвестиційної ефективності проекту та оцінка ймовірності банкрутства .

Після проведення ґрунтового аналізу фінансового-майнового стану підприємства: діагностики платоспроможності, ділової активності, грошових потоків та розрахунку його інвестиційної привабливості за допомогою оцінки ймовірності банкрутства та інтегрального методу було виявлено наступне:

- ТОВ «Рітейл Тренд» знаходиться в досить хиткому фінансовому становищі і хоча по більшості показників спостерігається позитивна динаміка: зменшення збитків, зростання суми довгострокових зобов'язань проте це докорінно не змінює ситуацію – більшість індикаторів знаходяться нижче нормативних значень.

- існує потреба в підвищенні коефіцієнту ліквідності грошових потоків – позитивний грошовий потік має дорівнювати або бути дещо більшим негативного, підвищення рівня участі операційної діяльності в формуванні позитивного ЧГП, тощо.

Також було встановлено ряд показників які позитивно характеризують управління підприємством грошових потоків, а саме: підвищення коефіцієнту обороту грошових коштів, що говорить про підвищення ефективності їх використання, зниження коефіцієнту участі власних грошових коштів в формуванні оборотних активів, низький коефіцієнт варіації як для позитивного так і негативного грошового потоку, що вказує на рівномірність їх формування, а отже і на прогнозованість, що в контексті інвестиційної привабливості підприємства є позитивним фактором.

Відповідно до проведеної діагностики ймовірності банкрутства, в цілому підприємство є платоспроможним і має позитивну динаміку за результатами усіх чотирьох методик. Проте його не можна назвати цілком фінансово стійким.

За результатами інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємства за період 2016 – 2018 років були розраховані показники, що становлять 25,54; 28,01 та 36,14 відповідно. Це свідчить про те що «ТОВ Рітейл Тренд» не є інвестиційно привабливим підприємством, оскільки всі інтегральні значення менші за 50. У підприємства значні проблеми з

фінансовою стійкістю, критично мала величина робочого капіталу, надзвичайно велика залежність від позикових коштів, наявність від'ємної рентабельності та інше. В той же час є очевидною позитивна динаміка за представленими параметрами.

Далі було проведено аналіз потенційних можливостей підвищення ефективності управління інвестиційною діяльністю підприємства, яка передбачає створення механізму виявлення і оптимального використання резервів підвищення інвестиційної привабливості.

Дослідження показало, що наразі для ТОВ «Рітейл Тренд» пріоритетним завданням є закінчити період стагнації за допомогою застосування чітких методів оптимізації бізнес-процесів, а вже потім використовуючи напрацювання вітчизняних і зарубіжних роздрібних торговельних підприємств та виходити на шлях стабільного, довготривалого розвитку.

Відповідно до представленого інвестиційного проекту для ТОВ «Рітейл Тренд», можна констатувати, що він є цілком реалістичним, у перспективі прибутковим та здатним оздоровити підприємство протягом наступних 2 – 3 років. Також було спрогнозовано показники, які містяться в Формі № 2 «Звіт про фінансові результати». Це дало змогу побачити, що при вдалих обставинах та збереженні сформованих тенденцій ТОВ «Рітейл Тренд» вже у 2019 році зможе генерувати прибутки та почне зміцнювати своє фінансове становище.

У рамках завершальної стадії, було запропоновано доповнення до стандартної моделі розрахунку інвестиційної привабливості, шляхом виокремлення шостої групи показників, які базуються на результатах оцінки ймовірності банкрутства підприємства. Як показали результати, з 2021 року, при збереженні певних тенденцій минулих років та наявності прогнозованого ефекту від інвестиційного проекту, підприємство можна буде назвати інвестиційно привабливим.

Узагальнюючи, доречно сказати, що з точки зору потенційного інвестора, підприємство, очевидно є надзвичайно ризикованим для вкладання коштів. З іншого боку, кризові явища на досліджуваному етапі не набули масштабних об'ємів, а показники динаміки говорять про наявність значних перспектив для подальшого розвитку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Козаченко Г. В. Управління інвестиціями на підприємстві : [монографія] / Г. В. Козаченко, О. М. Антіпов, О. М. Ляшенко, Г. І. Дібніс. – К.: Лібра. – 2007. – 368 с.
2. Алексєєнко Л. М. Фінансові аспекти оцінки інвестиційної привабливості підприємства / Л. М. Алексєєнко // Економічний форум. – 2010. – № 3. – С. 94 – 102.
3. Макарій Н. П. Оцінка інвестиційної привабливості українських підприємств / Н. П. Макарій // Економіст. – 2011. – № 10. – С. 52 – 60.
4. Плаксієнко В. Я. Діагностика інвестиційної привабливості підприємств: теоретико-методичні засади / В. Я. Плаксієнко // Агросвіт. № 10. – 2019. – С. 19 – 25.
5. Супрун С. Д. Оцінка ефективності інвестиційних проєктів підприємств / С. Д. Супрун, С. В. Юхимчук // Фінанси України. – 2010. – № 4. – С. 82 – 87.
6. Бланк И. А. Управление инвестициями предприятия / И. А. Бланк. – К. : Ника-Центр. – 2003. – 480 с.
7. Машкін В. А. Управління інвестиційною привабливістю реального сектору економіки регіону [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://bnews.narod.ru/economy/management.htm>.
8. Донцов С. С. Оцінка інвестиційної привабливості підприємства за допомогою аналізу надійності його цінних паперів / С. С. Донцов // Фінансовий менеджмент. – 2012. – № 3. – С. 46 – 51.

9. Пахомов В. А. Инвестиційна привабливість підприємств - як економічна категорія [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.cfin.ru/bandurin/article/sbrn08/16.shtml>.

10. Трясцина Н. Ю. Комплекса оцінка інвестиційної привабливості підприємств Н. Ю. Трясцина. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.fin-izdat/journal/analiz/detali.php?ID=2888>.

11. Маленко Є. Інвестиційна привабливість підприємства та її підвищення / Є. Маленко, В. Хазанов / Автоматизація управління компаніями. – 2007. – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.insarov.ru/investment-attraction.html>.

12. Іванов А. П. Принципи та фактори визначення рейтинга підприємства / А. П. Іванов, И. В. Сахарова, Е. Ю. Хрусталеv // Консультант директора. – 2012. – № 12. – С. 31 – 37.

13. Ситник О.В. Економічна сутність інвестиційної привабливості підприємства та її характеристики [Текст] / О. В. Ситник // Інвестиції практика та досвід – 2015. – № 23.

14. Будяєв М. О. Забезпечення інвестиційної привабливості промислових підприємств (за матеріалами електротехнічних підприємств України). – Рукопис. – 2018. – С. 3.

15. Крылов Э. И., Власова В. М. Анализ финансового состояния и инвестиционной привлекательности предприятия / М. Г. Егорова и др. М.: Финансы и статистика, 2012. – 270 с.

16. Давыдов А. И., Яриш К. В. Инвестиционная привлекательность // Финансы. – 2013. – № 2. – С. 18 – 22.

17. Офіційний сайт «Експерт РА» Рейтинговое агентство RAEX URL – [Електронний ресурс] – <http://www.raexpert.ru/>

18. Губина О. В. Анализ финансово-хозяйственной деятельности: практикум / М.: ФОРУМ: ИНФРА-М, 2012. – 192 с.

19. Данілова Л., Кулик І. Оцінка інвестиційної привабливості як критерій визначення ефективності дивідендної політики металургійних

підприємств [Текст] / Л. Данілова // Економічний аналіз наук. – 2015. – № 11 ч. 2 – С. 171 – 177.

20. Остапенко О. М. Оцінка інвестиційної привабливості підприємства як запорука його безпеки – [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/portal///Chem_Biol/Nppdaa/econ/2011_3_2/199.pdf.

21. Охлопкова Т. Л. Фінансовий стан як ключова складова інвестиційної привабливості підприємства [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua/portal/natural/Vnulp/Ekonomika/>

22. Басов М. Г. Оцінка інвестиційної привабливості підприємства [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://www.rusnauka.com/PNR_2006/Economics/4_basov.doc.htm.

23. Алексєєв А. А. Модель визначення інтегрального показника інвестиційної привабливості підприємства [Текст] / А. А. Алексєєв, А.І.Панченко // Математичні машини і системи. – 2004. – № 4. – С. 157 – 163.

24. Овдій Л. І. Оцінка інвестиційної привабливості підприємств за допомогою статистичних моделей [Текст] / Л. І. Овдій, Я. А. Некрасова // Вісник Хмельницького національного університету. – 2009. – № 4. – Т.2. – С. 184 – 188.

25. Дискіна А. А. Комплексний підхід до оцінки інвестиційної привабливості промислових підприємств / А. А. Дискіна // Праці Одеського політехнічного університету. – 2011. – Вип. 2(36). – С. 320 – 324.

26. Лещук Г. В. Інвестиційна привабливість вітчизняних підприємств в умовах фінансово-економічної кризи [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://www.confcontact.com/2009_03_18/ek3_leshuk.php.

27. Малова Т. Л. Комплексний підхід до визначення інвестиційної привабливості акціонерного підприємства [Текст] / Т. Л. Малова, Л. С. Селіверстова / Актуальні проблеми економіки. – 2006. – № 4. – С. 14 – 19.

28. Скляр І. Д. Рейтингова оцінка фінансового стану як складова оцінки інвестиційної привабливості підприємства [Текст] / І. Д. Скляр, Ю. М. Шкодін // Механізм регулювання економіки. – 2009. – № 2. – С. 249 – 253.

29. Шевченко Н. В. Метод інвестиційної привабливості у визначенні рівня капіталізації промислових підприємств [Текст] / Н. В. Шевченко / Економіка і регіон. – 2008. – № 4 (19), ПолтНТУ. – С. 135 – 138.
30. Дєєва, Н. М. Фінансовий аналіз [Текст] / Н. М. Дєєва, О. І. Дедіков. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 328 с.
31. Шиян Д. В. Фінансовий аналіз [Текст] / Д. В. Шиян, Н. І. Строченко // Актуальні проблеми економіки – 2009. – № 15. – 240 с.
32. Остапенко О. М. Оцінка інвестиційної привабливості підприємства як запорука його безпеки [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/portal///Chem_Biol/Nppdaa/econ/2011_3_2/199.
33. Ладунка І. С., Кучеренко Є. А. Шляхи покращення фінансового стану підприємств в сучасних економічних умовах / І. С. Ладунка, Є. А. Кучеренко // Економіка і суспільство. – 2016. – № 15. – С. 185 – 188.
34. Тарасенко І. О. Фінансова діагностика в контексті антикризового управління / І. О. Тарасенко, О. В. Батрак // Економічний вісник університету. – 2013. – Вип. 21(1). – С. 217 – 222.
35. Коваленко М. В. Діагностика фінансового стану підприємства як основа забезпечення його розвитку [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://dSPACE.pdaa.edu.ua:8080/bitstream.pdf>
36. Аверіна М. Ю. Аналіз та оцінка фінансового стану підприємства: шляхи покращення / М. Ю. Аверіна / Актуальні проблеми економіки. – 2012. – № 9. – С. 92 – 100.
37. Бідюк П. І. Аналіз ризику банкрутства підприємств з використанням чітких та нечітких моделей / П. І. Бідюк, В. В. Вертелецький, А. О. Жирова // Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». – 2015. – № 12. – С. 477 – 490.
38. Терещенко О. О. Дискримінантна модель інтегральної оцінки фінансового стану підприємства [Текст] / О. О. Терещенко // Економіка України. – 2003. – № 8. – С. 38 – 44.

39. Меліхова Т. О. Оцінювання ймовірності банкрутства з метою підвищення фінансового стану підприємства / Т. О. Меліхова // Агросвіт. № 10. – 2019. – С. 11 – 17.

40. Забродська Л. Стратегічне управління: реалізація стратегії : навч. посібник для студ. екон. спец. Харків : Консул, 2004. – 208 с.

41. Матвійчук А. В. Нечіткі, нейромережеві та дискримінантні моделі діагностування можливості банкрутства підприємств [Текст] / А. В. Матвійчук // Технології моделювання в економіці – 2013. – № 2. – С. 71 – 118

42. Про затвердження Порядку проведення оцінки фінансового стану потенційного бенефіціара інвестиційного проекту: Наказ Міністерства фінансів України від 14 лип. 2016 року № 616 [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/go/z1095-16>.

43. Про затвердження Методики інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій: Наказ агенства з питань запобігання банкрутства підприємств та організацій від 31 березня 1998 року № 214/2654 [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0214-98>

44. Довбня С. Б., Охлопкова Т. Л. Методичні засади формування інвестиційної привабливості підприємства / Економічний вісник НГУ 2007

45. Хринюк О. С. Методи антикризового управління підприємством / О. С. Хринюк, Л. А. Москаленко // Актуальні проблеми економіки та управління. Збірник наукових праць молодих вчених. – 2011. – № 5. – С. 114 – 117.

46. Офіційний сайт інтернет-видання «Новое Время» / стаття «Тренди ритейлу актуальні для України» [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://nv.ua/ukr/biz/experts50050919.html>.

47. Офіційний сайт інтернет-видання «Новое Время» : стаття «Зміна стратегії. Мережа Фуршет закриє кожен п'ятий магазин» [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://nv.ua/biz/consmarket/50022980.html>.

48. Офіційний сайт Національного банку України : Інформація про облікову ставку НБУ [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://www.bank.gov.ua/statistic/nbustatistic>.

49. Статистична інформація. Державний комітет статистики України – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.

ДОДАТКИ

Додаток А.1

		КОДИ		
Дата (рік, місяць, число)		201	12	31
Підприємство <u>ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «РІТЕЙЛ ТРЕНД»</u>	за ЄДРПОУ	8		38896483
Територія <u>Київська</u>	за КОАТУУ			808500000
Організаційно-правова ф. господарювання <u>Товариство з обмеженою відповідальністю</u>	за КОПФГ			240
Вид економічної діяльності _____	за КВЕД			70.10
Середня кількість працівників ¹ <u>2749</u>				<u>2011922</u>
Адреса, телефон <u>вул. Ярославська, буд. 56-А, Подільський р-н, м.Київ, 04071</u>				
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака(окрім розділу IV Консолідованого звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2-к), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)				
Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):				

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

Консолідований баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31 грудня 2018 р.

Форма № 1-к Код за ДКУД

1801007

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	739	482
первісна вартість	1001	13817	13872
накопичена амортизація	1002	13078	13390
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0
Основні засоби	1010	8472	7821
первісна вартість	1011	14800	15588
знос	1012	6328	7751
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	3	3
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Гудвіл при консолідації	1055		

Інші необоротні активи	1090	616	712
Усього за розділом I	1095	9830	9018
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	357773	373825
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	54238	73172
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	127865	127797
з бюджетом	1135	524	999
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	310910	356206
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	69807	59756
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0

Продовження дод. А.1

Гроші та їх еквіваленти	1165	83521	96245
Витрати майбутніх періодів	1170	673	838
Інші оборотні активи	1190	5006	7299
Усього за розділом II	1195	1010317	1096137
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1300	1020147	1105155
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2002	2002
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(141584)	(130386)
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Неконтрольована частка	1490		
Усього за розділом I	1495	-139582	-128384
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510	8540	8455
Інші довгострокові зобов'язання	1515	50123	55951
Довгострокові забезпечення	1520	12698	14628
Цільове фінансування	1525	290	587
Усього за розділом II	1595	71651	79621
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	5125	8568
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	609686	653929
розрахунками з бюджетом	1620	7156	6586

у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	0	4
розрахунками з оплати праці	1630	123	131
кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	33193	32615
кредиторська заборгованість за внутрішніми розрахунками	1645	154293	157807
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665	1512	1789
Інші поточні зобов'язання	1690	276990	292488
Усього за розділом III	1695	1088078	1153917
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	1020147	1105154

Продовження дод. А.1

Підприємство ДП «РІТЕЙЛ ЦЕНТР»
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)

за ЄДРПОУ

КОДИ		
2018	1	31
	2	
38896483		

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 31 грудня 2018р.**

Форма № 2-к Код за ДКУД

1801008

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	3416989	3035955
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(2596911)	(2331614)
Валовий: прибуток	2090	820077	704342
збиток	2095		
Інші операційні доходи	2120	30753	30306

Адміністративні витрати	2130	(61506)	(60719)
Витрати на збут	2150	(700483)	(607191)
Інші операційні витрати	2180	(64923)	(60618)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	23919	6072
збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240		
Фінансові витрати	2250	(1456)	(2145)
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270	(25)	(18)
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	20438	3909
збиток	2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(3579)	(704)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350		
збиток	2355	16759	3205

Додаток А.2

		Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Підприємство ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «РІТЕЙЛ ТРЕНД»		2017 12 31	38896483
Територія Київська		за ЄДРПОУ	808500000
Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю		за КОАТУУ	240
Вид економічної діяльності		за КВЕД	70.10
Середня кількість працівників ¹ 2749		2011922	
Адреса, телефон вул. Ярославська, буд. 56-А, Подільський р-н, м.Київ, 04071			
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака(окрім розділу IV Консолідованого звіту про фінансові			

результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2-к), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

**Консолідований баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2017 р.**

Форма № 1-к

Код за ДКУД

1801007

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	2598	739
первісна вартість	1001	13746	13817
накопичена амортизація	1002	11148	13078
Незавершені капітальні інвестиції	1005	141	0
Основні засоби	1010	9015	8472
первісна вартість	1011	13765	14800
знос	1012	4780	6328
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	3	3
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Гудвіл при консолідації	1055		
Інші необоротні активи	1090	1005	616
Усього за розділом I	1095	12762	9830
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	321220	357773
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	75422	54238
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	115866	127865
з бюджетом	1135	1074	524
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	378893	310910
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	60912	69807
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	72718	83521
Витрати майбутніх періодів	1170	650	673

Продовження дод. А.2

Інші оборотні активи	1190	4940	5006
----------------------	------	------	------

Усього за розділом II	1195	1031695	1010317
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	1044457	1020147
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2002	2002
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(132415)	(141584)
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Неконтрольована частка	1490		
Усього за розділом I	1495	(130413)	(139582)
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510	7731	8540
Інші довгострокові зобов'язання	1515	42682	50123
Довгострокові забезпечення	1520	12698	12698
Цільове фінансування	1525	102	290
Усього за розділом II	1595	63213	71651
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	1823	5125
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	600630	609686
розрахунками з бюджетом	1620	4504	7156
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	0	0
розрахунками з оплати праці	1630	113	123
кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	24860	33193
кредиторська заборгованість за внутрішніми розрахунками	1645	161387	154293
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665	853	1512
Інші поточні зобов'язання	1690	317487	276990
Усього за розділом III	1695	1111657	1088078
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	1044457	1020147

Продовження дод. А.2

Підприємство ТОВ «РІТЕЙЛ ТРЕНД»
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)

за ЄДРПОУ

КОДИ		
2017	1	31
	2	
38896483		

**Консолідований звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 31 грудня 2017р.**

Форма № 2-к Код за ДКУД

1801008

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	3789841	3593449
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(2933948)	(2818337)
Валовий: прибуток	2090	855857	775112
збиток	2095		
Інші операційні доходи	2120	108755	138466
Адміністративні витрати	2130	(145265)	(141012)
Витрати на збут	2150	(750201)	(730056)
Інші операційні витрати	2180	(74976)	(60893)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190		
збиток	2195	(5831)	(18383)
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220	122	44

Інші доходи	2240	562	0
Фінансові витрати	2250	(2145)	(5776)
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270	(78)	(34)
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290		
збиток	2295	(8001)	(24149)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(704)	(4308)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350		
збиток	2355	(8705)	(28457)

Додаток А.3

Підприємство ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «РІТЕЙЛ ТРЕНД»	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Територія <u>Київська</u>	за ЄДРПОУ	2016 12 31 38896483
Організаційно-правова форма господарювання <u>Товариство з обмеженою відповідальністю</u>	за КОАТУУ	808500000
Вид економічної діяльності _____	за КОПФГ	240
Середня кількість працівників ¹ <u>2749</u>	за КВЕД	70.10
Адреса, телефон <u>вул. Ярославська, буд. 56-А, Подільський р-н, м.Київ, 04071</u>		2011922

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Консолідованого звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2-к), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

**Консолідований баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2016 р.**

Форма № 1-к Код за ДКУД 1801007

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
-------	--------------	-----------------------------------	----------------------------------

1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	6301	2598
первісна вартість	1001	13242	13746
накопичена амортизація	1002	6941	11148
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	141
Основні засоби	1010	8613	9015
первісна вартість	1011	11544	13765
знос	1012	2931	4780
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Гудвіл при консолідації	1055		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	14947	12762
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	302597	323219
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	49708	73422
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	94048	115866
з бюджетом	1135	1116	1074
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	265324	378893
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	118227	60912

Продовження дод. А.3

Поточні фінансові інвестиції	1160		0
Гроші та їх еквіваленти	1165	76733	72718
Витрати майбутніх періодів	1170	687	651
Інші оборотні активи	1190	9981	4940
Усього за розділом II	1195	918421	1031695
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1300	933368	1044457
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2002	2002

Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	103683	132415
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Неконтрольована частка	1490		
Усього за розділом I	1495	-101681	-130413
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510	9589	7731
Інші довгострокові зобов'язання	1515	42812	42682
Довгострокові забезпечення	1520	11370	12698
Цільове фінансування	1525	270	102
Усього за розділом II	1595	64041	63213
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		1823
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	653812	600630
розрахунками з бюджетом	1620	4879	4504
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	0	0
розрахунками з оплати праці	1630	62	113
кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	24599	24860
кредиторська заборгованість за внутрішніми розрахунками	1645	166252	161387
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665	406	853
Інші поточні зобов'язання	1690	120997	317487
Усього за розділом III	1695	971007	1111657
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
	1700		
Баланс	1900	933368	1044457

Продовження дод. А.3

Підприємство ТОВ «РІТЕЙЛ ТРЕНД»
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2016	1	31
	2	
38896483		

**Консолідований звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 31 грудня 2016р.**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	3593449	3557793
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(2818337)	(2777853)
Валовий: прибуток	2090	775112	779940
збиток	2095		
Інші операційні доходи	2120	138466	105874
Адміністративні витрати	2130	(141012)	(134167)
Витрати на збут	2150	(730056)	(707842)
Інші операційні витрати	2180	(60893)	(91045)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190		
збиток	2195	(18383)	(53278)
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220	44	122
Інші доходи	2240	0	
Фінансові витрати	2250	(5776)	(1878)
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270	(34)	(4282)
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290		
збиток	2295	(24149)	(53278)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(4308)	(4106)

Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350		
збиток	2355	(28457)	(57384)

Додаток А.4

Дата (рік, місяць, число)

КОДИ		
2018	1	31
	2	
38896483		

Підприємство ТОВ «РІТЕЙЛ ТРЕНД»

за ЄДРПОУ

**Консолідований звіт про рух грошових коштів (за непрямим методом)
за 31 грудня 2018 р.**

Стаття	Код рядка	2016	2017	2018
1	2	3	4	5
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності				
Надходження від:				
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	4063796	4301121	4411751
Цільового фінансування	3010	1337	1839	1515
Надходження авансів від покупців та замовників	3015	172198	218345	222046
надходження від повернення авансів	3020	257516	16806	14585
надходження від операційної оренди	3040	68706	58549	66304
Інші надходження	3095	605	5750	4726
Витрачання на оплату:				
Товарів (робіт, послуг)	3100	4469691	4527366	4622081
Праці	3105	71725	85855	100728
Відрахувань на соціальні заходи	3110	19707	7289	7037
Зобов'язань з податків і зборів	3115	66431	20631	16719
витрати на оплату повернення авансів	3140	32533	26139	19997
Інші витрачання	3190	96415	4174	3733
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	-192344	-69044	-49370
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності				
Надходження від реалізації:				
надходження від погашення позик	3230	77898	88621	83743
Витрачання на придбання:				
витрачання на надання позик	3275	56308	112546	123768
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	21590	-23925	-40025

III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності				
Надходження від:				
Отримання позик	3305	224041	159837	180783
Інші надходження	3340	23485	33459	35662
Витрачання на:				
Погашення позик	3350	63998	78173	99648
Інші платежі	3390	14425	10254	12556
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	166619	103624	102119
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	-4135	10655	12724
Залишок коштів на початок року	3405	76935	72800	83455
Залишок коштів на кінець року	3415	72800	83455	96179
позитивний грошовий потік	-	4889582	4884327	5021114
негативний грошовий потік	-	4893717	4873672	5008390